

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

Dikkat: Buradaki bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir.

Hastanın Adı _____ Doğum Tarihi _____
Bakıcının/Ebeveynin Adı _____ Değer. Tarihi _____
Adres _____
Eposta _____ Telefon _____
Tanı _____ Uzman _____

Dudaklar

◆ Genel Gözlem: _____
◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____
◆ Hareket ranjı: **Üst (1)** **Alt (3)**
◆ (A) Büzme: 1/1 2/3 1/3 (A) Büzme: 1/1 2/3 1/3
(A) Uzatma: 1/1 2/3 1/3 (A) Uzatma: 1/1 2/3 1/3
(B) Güç (8a) Üst: (B) Alt:
6/6 5/6 4/6 3/6 2/6 1/6 0/6 6/6 5/6 4/6 3/6 2/6 1/6 0/6
Notlar: _____

Dil Kökü Hizası (12)

(C) Konum: Nötr. Nötr altı

Hafif, orta, sıkı bası sonucu nötr konuma döndü? Evet Hayır

Notlar: _____

Diş Eti Masajı (13)

◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____
(A) Çene Dinlenim Ranjı Arka*: Sol: Yeterli _____ Azalmış _____ Yayılmış _____
Sağ: Yeterli _____ Azalmış _____ Yayılmış _____
(C) Hizalama**: Yanal: Sol: Yeterli Kayık Sola doğru Sağa doğru
Sağ: Yeterli Kayık Sola doğru Sağa doğru
Ön-Arka: Sol: Yeterli Kayık Uzamış Çekilmiş
Sağ: Yeterli Kayık Uzamış Çekilmiş
(D) Diş Eti Masajına Doğru Hareket***:
Sol: 1/1 0/1 Sağ: 1/1 0/1
Notlar: _____

Yanaklar

◆ Genel Gözlem: _____
◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____
Sol Taraf **Sağ Taraf**
(A) Üst Ranj (14) (A) Üst Ranj (14)
1/1 2/3 1/3 0/3 1/1 2/3 1/3 0/3
(A) Alt Ranj(16) (A) Alt Ranj (16)
1/1 2/3 1/3 0/3 1/1 2/3 1/3 0/3
(B) Güç (18a) (B) Güç (18a)
5/5 4/5 3/5 2/5 1/5 0/5 5/5 4/5 3/5 2/5 1/5 0/5
Notlar: _____

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

(Sayfa 2)

Hastanın Adı _____

Çene

◆ Genel Gözlem (diş et masajı sırasında #13): * ** _____

◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____

	Uyaran	Hareketler	Güç	
Sol Taraf (19)	_____	_____	(B)	/20
	_____	_____		
Sağ Taraf (19)	_____	_____	(B)	/20
	_____	_____		

Notlar: _____

Dil

◆ Genel Gözlem: _____

◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____

Basıya Doğru Dil Hareketi (diş eti masajı sırasında #13) *** _____

Yan (20)	Alt Diş eti	Yanak	Üst Diş eti	(D) Orta Yüzey Yükselmesi (23)
(D) Sol	☐ 1/1 veya ☐ /3	☐ 1/1 veya /3	☐ 1/1 veya ☐ /3	☐ 1/1 veya ☐ /3
(D) Sağ	☐ 1/1 veya ☐ /3	☐ 1/1 veya /3	☐ 1/1 veya ☐ /3	(D) Dil Ucu Yükselmesi (22a) ☐ 1/1 veya ☐ /3 Hareketler

Notlar: _____

Yumuşak Damak (s.78)

◆ Genel Gözlem: _____

(E) Sol: 1/1 0/1 1/2 0/2 1/3 0/3

(E) Sağ: 1 0/1 1/2 0/2 1/3 0/3

(E) Küçük Dil _____

Notlar: _____

Sert Damak (s.79)

◆ Genel Gözlem: _____

(E) Kontur _____

(E) Yükseklik _____

Notlar. : _____

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

(Sayfa 3)

Hastanın Adı _____

Analiz

En Tutarlı İşlevsel Hareketleri (> 80%)

(A) Hareket Ranjı: _____

(B) Güç: _____

(C) Hizalanma: _____

(D) Dil: _____

(E) Damak: _____

Gelişen/Tutarsız Hareketler (35% - 80%)

(A) Hareket Ranjı: _____

(B) Güç: _____

(C) Hizalanma: _____

(D) Dil: _____

(E) Damak: _____

En İşlevsiz Hareketler (< 35%)

(A) Hareket Ranjı: _____

(B) Güç: _____

(C) Hizalanma: _____

(D) Dil: _____

(E) Damak: _____

Tanı:

_____

Tavsiyeler:

_____

_____

_____

Örnek Beckman Oral Motor Raporu

Beckman Oral Motor Protokolü ile yapılan değerlendirmede tespit edilenler:

Dudak büzme ve uzatma hareketlerinin ranjı sırasıyla üst dudak için % ____ ve alt dudak için % ____.

Dudak ranjının kötü olması yuvarlama ve kapatma eylemlerini etkilediği gibi emme, içme ya da yemek yeme ve /m/, /b/, /p/ gibi dudak ünsüzlerinin üretimi için gerekli kapanmayı olumsuz etkiler. Üst dudağın gücü % ____ alt dudağınki ise % ____.

Bu hasar konuşma için gerekli dudak yuvarlama ve kapatma eylemlerini olduğu gibi salya kontrolünü de direkt etkiler. Yanakların orta hatta doğru hareketinde sol üst yanak % ____, sağ üst yanak % ____, sol alt yanak % ____ ve sağ alt yanak % ____.

Kötü durumdaki yanak ranjı da yuvarlanma gerektiren konuşma sesleri ile dudakların kapanmasını olumsuz etkiler. Arka yanak gücü solda % ____ ve sağda % ____.

Arka yanaklardaki güçsüzlük yiyecek, içecek ve salyanın yutulması için gerekli eksi basıncın oluşturulmasını ve de çiğneme için lokmanın yanaklardan azı dişlerin arasına taşınmasını kötü etkiler. Ayrıca, konuşma esnasında oral hareketlerin stabilizasyonu da arka yanak güçsüzlüğünden etkilenir. Arka çene dinlenim ranjı solda % ____ ve sağda % ____.

Arka çene dinlenim ranjı dilin yutma anında yükselmesi üzerinde doğrudan etkilidir ve dil kökü çekilmesi ile dilin öne doğru uzatılmasını artırabilir. Çene ranjındaki azalma dış gıcırdatması görülme ihtimalini artırır. Çenenin hizalanması solda % ____ ve sağda % ____.

Hizalanmanın normal olmaması çenenin koordineli bir şekilde hareket ettirilmesini güçleştirir. Çenenin devamlı hareketi solda % ____ ve sağda % ____.

Çene gücünün az olması yutma, yeme ve konuşma esnasında dil hareketlerinin koordinasyonunu bozar ve çenenin açılıp kapanmasını olumsuz etkiler. Dil gücünün devamlı eylemler için az olması çene hareketlerini güçleştirir ve yorgunluğa neden olabilir.

Dil kökü (nötr veya nötr altı ve sıkı basınç sonrası nötr

konuma dönmez). Dil kökünün çekilmesi hem yutma hem de konuşma esnasında dil hareketinin zamanlaması ve verimliliğini olumsuz etkiler. Diş eti masajına doğru dil hareketi solda % ____ ve sağda % ____.

Bu hasar lokma ya da yudumun ağız içinde kontrol edilmesini zorlaştırır. Sol alt diş etine doğru dilin yana hareketi % ____ üst diş etine doğru % ____.

Sağ alt diş etine doğru dilin yan hareketi % ____ üst diş etine doğru % ____.

Yana dil hareketinin kötü olması lokma ya da yudumun ağız içinde hareket ettirilmesini zorlaştırır ve dilin şeklini değiştirmeyi olumsuz etkilediğinden konuşma sesleri için gerekli dilin ağız içi hareketlerini bozar. Dilin orta yüzeyinin yükselmesi % ____.

Bu becerinin iyi durumda olmaması emme esnasında gerekli eksi basıncın ağız içinde oluşturulması ve sürdürülmesini kötü etkilediği gibi lokmanın kontrol edilmesini de zorlaştırır. Aynı zamanda, dil orta yüzeyinin yükseltilmesinde yaşanan güçlükler ünlü ve ünsüz sesler için gerekli olan dil konturu değiştirme becerisini de kötü etkiler. Dil ucu yükselmesi % ____.

Bu yetinin yetersiz olması yiyecek ve içeceklerin ağız içinde hareket ettirilmesini, dudaklarda kalan yiyeceklerin temizlenmesini ve de /t/, /d/, /n/ ve /l/ gibi konuşma seslerinin üretimini olumsuz etkiler. Yumuşak damak yanal aktivasyonu solda % ____ ve sağda % ____.

Yumuşak damak yanal aktivasyonunun zayıf olması yutma, yeme ve konuşma için elzem olan eksi basıncın üretilmesini ve sürdürülmesini zorlaştırır. Sert damağın konturu (yeterli/dar), yüksekliği (yeterli/yüksek).

Özetle, tespit edilen en işlevsel hareketler arasında: ____ için yeterli hareket ranjı; ____ için yeterli hizalanma; ____ için yeterli güç; ____ için yeterli dil hareketi; ____ için yeterli yanal yumuşak damak aktivasyonu; ____ için yeterli sert damak konturu ve yüksekliği.

Örnek Beckman Oral Motor Raporu

Tutarsız hareketler: _____ için sınırlı ranj;
_____ için sınırlı güç; _____ için sınırlı dil
hareketi; _____ için sınırlı yanal yumuşak damak
aktivasyonu; _____ için sınırlı sert damak. İşlevsiz
hareketler: _____ için sınırlı ranj; _____ için
sınırlı güç; _____ için sınırlı dil hareketi; _____
için sınırlı yanal yumuşak damak aktivasyonu; _____
için sınırlı sert damak. Bu hasarlar yeme ve konuşma için
ihtiyaç duyulan becerilerin gelişmesini olumsuz etkiler.

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

Dikkat: Buradaki bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir.

Hastanın Adı _____ Doğum Tarihi _____
Bakıcının/Ebeveynin Adı _____ Değer. Tarihi _____
Adres _____
Eposta _____ Telefon _____
Tanı _____ Uzman _____

Dudaklar

- ◆ Genel Gözlem: **Simetrik** _____
- ◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: **Dudakların uyarılması ile çene ve dil hareketinde artış** _____
- ◆ Hareket ranjı: **Üst (1)** **Alt (3)**
- (A) Büzme: 1/1 2/3 1/3 (A) Büzme: 1/1 2/3 1/3
(C) Uzatma: 1/1 2/3 1/3 (A) Uzatma: 1/1 2/3 1/3
(D) Güç (8a) Üst: (B) Alt:
6/6 5/6 4/6 3/6 2/6 1/6 0/6 6/6 5/6 4/6 3/6 2/6 1/6 0/6
- Notlar: **Orta hatta en iyi** _____

Dil Kökü Hizası (12)

- (C) Konum: Nötr. Nötr altı
- düşük** _____
- Hafif, orta, sıkı bası sonucu nötr konuma döndü? Evet Hayır
- Notlar: _____

Diş Eti Masajı (13)

- ◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____
- (A) Çene Dinlenme Ranjı Arka*: Sol: Yeterli Azalmış Yayılmış
Sağ: Yeterli Azalmış Yayılmış
- (C) Hizalama**: Yanal: Sol: Yeterli Kayık Sola doğru Sağa doğru
Sağ: Yeterli Kayık Sola doğru Sağa doğru
Ön-Aka: Sol: Yeterli Kayık Uzamış Çekilmiş
Sağ: Yeterli Kayık Uzamış Çekilmiş
- (D) Diş Eti Masajına Doğru Hareket***:
Sol: 1/1 0/1 Sağ: 1/1 0/1
- Notlar: _____

Yanaklar

- ◆ Genel Gözlem: **Simetrik** _____
- ◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: **Sola gerdirirken baş ve kol hareketlerinde artış** _____
- Sol Taraf Sağ Taraf
- (A) Üst Ranj (14) (A) Üst Ranj (14)
1/1 2/3 1/3 0/3 1/1 2/3 1/3 0/3
- (A) Alt Ranj (16) (A) Alt Ranj (16)
1/1 2/3 1/3 0/3 1/1 2/3 1/3 0/3
- (B) Güç (18a) (B) Güç (18a)
5/5 4/5 3/5 2/5 1/5 0/5 5/5 4/5 3/5 2/5 1/5 0/5
- Notlar: _____

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

(Sayfa 2)

Hastanın Adı _____ **ÖRNEK** _____

Çene

◆ Genel Gözlem (diş et masajı sırasında #13): * ** _____

◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: _____

	Uyaran	Hareketler	Güç	
Sol Taraf (19)	parmak _____ _____	kapama/tutma, dikey __ Geniş açılım _____	(B)	2/20
Sağ Taraf (19)	parmak _____ _____	kapama/tutma, dikey __ Geniş açılım _____	(B)	2/20

Notlar: _____

Dil

◆ Genel Gözlem: _____

◆ Bası ve Harekete Karşı Tepki: **Damak ya da dile bası sonrası öğürme gözlenmedi** _____

Basıya Doğru Dil Hareketi (diş eti masajı sırasında #13) *** **sağa 1/1, sola 0/1** _____

Yan (20)	Alt Diş eti	Yanak	Üst Diş eti	(D) Orta Yüzey Yükselmesi (23)
(D) Sol	☒ 1/1 veya ☐ /3	☐ 1/1 veya ☒ 0/3	☐ 1/1 veya ☒ 0/3	☐ 1/1 veya ☒ 1/3
(D) Sağ	☒ 1/1 veya ☐ /3	☒ 1/1 veya ☐ 0/3	☐ 1/1 veya ☒ 0/3	(D) Dil Ucu Yükselmesi (22a) ☐ 1/1 veya ☒ 0/3 Hareketler

Notlar: **Sıklıkla görülen hareketler; inceltme, çukurlaştırma, ve uzatma** _____

Yumuşak Damak (s.78)

◆ Genel Gözlem: _____

(E) Sol: 1/1 0/1 1/2 0/2 1/3 0/3

(E) Sağ: 1/1 0/1 1/2 0/2 1/3 0/3

(E) Küçük Dil **Görülmedi** _____

Notlar: _____

Sert Damak (s.79)

◆ Genel Gözlem: _____

(E) Kontur **yeterli** _____

(E) Yükseklik **yeterli** _____

Notlar: _____

Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolü

(Sayfa 3)

Hastanın Adı ÖRNEK

Analiz

En Tutarlı İşlevsel Hareketleri (> 80%)

(A) Hareket Ranjı: **dudak, çene, yanak**

(B) Güç: _____

(C) Hizalanma: **çene**

(D) Dil: **Sağdan yapılan basıya doğru, alt diş etine doğru çift taraflı yanal ve sağ yanağa doğru**

(E) Damak: **Sert damak kontur ve yüksekliği normal, yanal yumuşak damak sağda normal**

Gelişen/Tutarsız Hareketler (35% - 80%)

(A) Hareket Ranjı: _____

(B) Güç: _____

(C) Hizalanma: _____

(D) Dil: _____

(E) Damak: _____

En İşlevsiz Hareketler (< 35%)

(A) Hareket Ranjı: _____

(B) Güç: **Üst dudak (%18), alt dudak %0, sağ arka yanak %20, sol arka yanak (%0), sağ çene (%30), sol çene (%10)**

(C) Hizalanma: **Dil tabanı**

(D) Dil: **Sola yapılan basıya doğru hareket (%0), sol yanağa doğru yanal hareket ve üst diş etleri arasında iki tarafa da (%0), orta yüzey yükselmesi (%33), dil ucu yükseltme (%0)**

(E) Damak: **Yanal yumuşak damak aktivasyonu, solda (%33)**

Tanı:

_____
_____
_____

Tavsiyeler:

_____
_____
_____
_____

Örnek Beckman Oral Motor Raporu

Beckman Oral Motor Protokolü ile yapılan değerlendirmede tespit edilenler:

Dudak büzme ve uzatma hareketlerinin ranjı sırasıyla üst dudak için % 100 ve alt dudak için % 100. Üst dudağın gücü %17 alt dudağınki ise %0. Bu hasar konuşma için gerekli dudak yuvarlama ve kapatma eylemlerini olduğu gibi salya kontrolünü de direkt etkiler. Yanakların orta hatta doğru hareketinde sol üst yanak %100, sağ üst yanak %100, sol alt yanak %100 ve sağ alt yanak %100. Arka yanak gücü solda %0 ve sağda %20. Arka yanaklardaki güçsüzlük yiyecek, içecek ve salyanın yutulması için gerekli eksi basıncın oluşturulmasını ve de çiğneme için lokmanın yanaklardan azı dişlerin arasına taşınmasını kötü etkiler. Ayrıca, konuşma esnasında oral hareketlerin stabilizasyonu da arka yanak güçsüzlüğünden etkilenir. Arka çene dinlenim ranjı solda ve sağda **yeterli düzeyde**. Çenenin hem **solda** hem de **sağda** yanal ve ön-arka hizalanması **yeterli**. Çenenin devamlı hareketi **açma/kapama ve geniş çene açılımı** hareketleri ile solda %10 ve sağda %30. Çene gücünün az olması yutma, yeme ve konuşma esnasında dil hareketlerinin koordinasyonunu bozar ve çenenin açılıp kapanmasını olumsuz etkiler. Dil gücünün devamlı eylemler için az olması çene hareketlerini güçleştirir ve yorgunluğa neden olabilir.

Dil tabanı **nötr altındaydı ve sıkı basınç sonrası nötr konuma dönmedi**. Dil tabanının çekilmesi hem yutma hem de konuşma esnasında dil hareketinin zamanlaması ve verimliliğini olumsuz etkiler. Diş eti masajına doğru dil hareketi solda %0 ve sağda %100. Bu hasar lokma ya da yudumun ağız içinde kontrol edilmesini zorlaştırır. Sol alt diş etine doğru dilin yana hareketi %100 üst diş etine ve yanağa doğru %0. Sağ alt diş etine ve yanağa doğru dilin yan hareketi %100 üst diş etine doğru %0.

Yana dil hareketinin kötü olması lokma ya da yudumun ağız içinde hareket ettirilmesini zorlaştırır ve dilin şeklini değiştirmeyi olumsuz etkilediğinden konuşma sesleri için gerekli dilin ağız içi hareketlerini bozar. Dilin orta yüzeyinin yükselmesi %33. Bu becerinin iyi durumda olmaması emme esnasında gerekli eksi basıncın ağız içinde oluşturulması ve sürdürülmesini

kötü etkilediği gibi lokmanın kontrol edilmesini de zorlaştırır. Aynı zamanda, dil orta yüzeyinin yükseltilmesinde yaşanan güçlükler ünlü ve ünsüz sesler için gerekli olan dil konturu değiştirme becerisini de kötü etkiler. Dil ucu yükselmesi %33. Bu yetinin yetersiz olması yiyecek ve içeceklerin ağız içinde hareket ettirilmesini, dudaklarda kalan yiyeceklerin temizlenmesini ve de /t/, /d/, /n/ ve /l/ gibi konuşma seslerinin üretimini olumsuz etkiler. Yumuşak damak yanal aktivasyonu solda %33 ve sağda %100. Yumuşak damak yanal aktivasyonunun zayıf olması yutma, yeme ve konuşma için elzem olan eksi basıncın üretilmesini ve sürdürülmesini zorlaştırır. Sert damağın konturu (yeterli/dar), yüksekliği (yeterli/yüksek).

Özetle, tespit edilen en işlevsel hareketler arasında: dudaklar, yanaklar ve çene için yeterli hareket ranjı; sağ tarafa yapılan diş eti masajında dil hareketi yeterli; sağ/sol alt diş etlerine ve sağ yanağa dilin hareketi yeterli, sağ tarafta yanal yumuşak damak aktivasyonu yeterli ve sert damak yüksekliği ve konturu normal.

İşlevsiz hareketler: **üst dudak (%17), arka sağ yanak (%20), sol yanak (%0) ve çene (sağ %30, sol %10) için sınırlı güç; _____ için sınırlı dil hareketi; diş eti masajı yönünde dilin sola hareketi yok (%0); sol yanağa doğru dilin yanal hareketi yok (%0); dilin üst sağ ve sol diş etlerine doğru hareket izayıf (%0); solda yanal yumuşak damak aktivasyonu zayıf (%33).** Bu hasarlar yeme ve konuşma için ihtiyaç duyulan becerilerin gelişmesini olumsuz etkiler.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Örnek Oral Motor Amaç ve Hedefler

Hareket Açısı / Ranji

Amaç	Hedef
Konuşma ve yeme için gerekli dudak hareketlerinin ranjını artırmak	Gerdirme sonrası, vaka üst/alt dudağı orta hattan ¼" kadar uzağa çeker. X/3 kez yapar ve 3/3 yapana kadar çalışılır.
Konuşma ve yeme için gerekli yanak hareketlerinin ranjını artırmak	Gerdirme sonrası, vaka üst/alt yanağı orta hatta doğru ¼" kadar yaklaştırır. X/3 kez yapar ve 3/3 yapana kadar çalışılır.
Konuşma ve yeme için gerekli çene hareketlerinin ranjını artırmak	Gerdirme sonrası, vaka alt çeneyi üst arka diş etinden ¾" kadar ayırır. X/3 kez yapar ve 3/3 yapana kadar çalışılır.

Hareketin Gücü

Amaç	Hedef
Konuşma ve yeme için gerekli dudak gücünü artırmak	Üst/alt dudağın sol, orta ve sağında gerdirme sonrası, vaka dudak kasını X/6 kez kasar ve 6/6 yapana kadar çalışılır.
Konuşma ve yeme için gerekli arka yanak gücünü artırmak	Arka yanakta gerdirme sonrası, vaka arka yanak kaslarını X/5 kez kasar ve hem sağ hem de solda 5/5 yapana kadar çalışılır.
Konuşma ve yeme için gerekli çene gücünü artırmak	Uyaran maddenin arka diş etleri/azı dişler arasına konmasından sonra, vaka X saniye de X kez çiğner ve hem sağ hem de solda 20 saniyede 20 kez yapana kadar çalışılır.

Dil Hareketi

Amaç	Hedef
Konuşma ve yeme için gerekli dil hareketlerinin çeşitliliğini artırmak	Dilin yan yüzeyinde gerdirme sonrası, vaka sağda ve solda olmak üzere alt diş eti/yanak/üst diş etine X/3 kez dokunur ve 3/3 yapana kadar çalışılır.
	Damağa yapılan bası sonrası, vaka dilin ortasını damağa doğru X/3 kez hareket ettirir ve 3/3 yapana kadar çalışılır.
	Üst diş etinin iç kısmına yapılan bası sonrası, vaka dil ucunu üst diş etine doğru X/3 kez kaldırır ve 3/3 yapana kadar çalışılır.

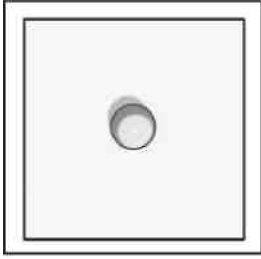

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

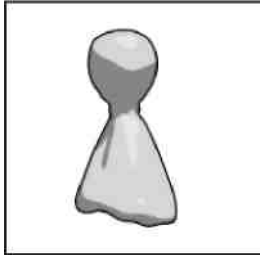
Farklı Kıvamdaki Besinlere Geçiş İçin Kumaştan Lokma

Kumaş Lokma Nasıl Yapılır

1. Polyester organze kumaş alın ve 4" x 4" ölçülerinde kesin. Steril olması gerekmez.
2. Yiyeceği kumaşın ortasına koyun. Yiyeceğin çapı ½ inçten büyük olmamalıdır.

3. Küçük bir hayalet benzecek şekilde kumaşı yiyeceğin etrafına dolayın.

4. Sol ve sağ taraf için birer tane olması için her yiyecekte iki tane kumaş lokma yapın.
5. Baş desteği sağlayın.
6. Burgulu yerinden sıkıca tutun ve üst azı diş sıkıca bastırarak azı dişlerin arasına yerleştirin. Lokmanın damağın çatısına ya da dilin arka üçte birlik bölümüne denk gelmemesine dikkat edin. Burgulu kısımdan tutmayı bırakmayın. Isırılmamak için elinizi üst azı dişin diş eti kısımlarına yerleştirin. Çiğneme bittikten sonra kumaş lokmayı çıkartın.

7. Dikkat edecekleriniz:

- Genel tepki
- Yutma
- Çene hareketi:
  - Ranj / Açık
  - Güç
  - Çeşitlilik
  - Kontrol
  - Mevcut her tür anormallik
- Dil Hareketi:
  - Yanal kayma miktarı
  - Çeşitlilik
  - Kontrol
  - Mevcut her tür anormallik

 Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Örnek Öğün Programı

Öğrenci:

Terapist: D.A. Beckman, MS, CC-SLP

Uygulayan: Konuşma Terapisti, Öğretmen, Asistan

Maksimum Öğün Süresi: 20 dakika

Tarih:

Program Yeri: İlkokul

Amaç: Öğünlerde Yeme Miktarını Artırma

<i>Malzemeler</i>	<i>Neden Yapıyoruz?</i>
1. Latex eldiven	1. Enfeksiyonu engellemek için
2. Örtü / Peçete	2. Yüzü silmek için
3. Maroon Kaşığı	3. Katılarda lokma kontrolü için
4. Sıvı dolu pipetli biberon/şişe	4. Kontrollü şekilde sıvı sunmak için
5. Tepsili Rifton sandalyesi	5. Destek ve hizalama için
6. Müzik aleti/oyuncağı	6. Olumlu pekiştirme için
7. Önlük / Bib	7. Örtüyü korumak için
8. Merdivenli tabure	8. Göz temasını artırmak ve yardım ederken vücut mekaniğini doğru kullanabilmek için
9. Bir kavanoz mamanın içine iki yemek kaşığı pirinç gevreği koyun	9. Yiyeceğin akışkanlık özelliğini iyileştirmek için

<i>Vakanın Konumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
Kucağında tepsi ile Rifton sandalyesinde oturur	En ideal destek ve hizalama konumu için

<i>Yardımcının Konumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz?</i>
Göz hizasında ve kolunu vakanın başının arkasına koyarak merdivenli tabureye oturur halde	Baş desteği sağlamak ve etkileşim kurmak için

<i>Sıvı Sunumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz?</i>
1. Pipeti üst diş etinin iç tarafında kalacak şekilde koyun	Dil ucu yükseltilmesini artırmak için
2. Vakanın ağızına yarım çay kaşığı sıvı yerleştirin	İdeal lokma/yudum ölçüsü için
3. Vaka yutana kadar alt dudağı destekleyin	Ağız için eksi basıncı artırıp oral geçişi iyileştirmek için
4. Vakanın genelde 2-3 emme ve 1-2 yutma yapması gerekir	Lokmayı/yudumu tamamen temizlemek için

<i>Yiyecek Sunumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
1. Yarım kaşık yiyecek koyun kaşığa	Lokma miktarını kontrol edebilmek için
2. Kaşığı azı dişlerin arasına koyun – sağ ve sol alterne edin	Oral geçişi iyileştirmek için
3. Kaşığı yavaşça çıkartın	Dil hareketini başlatmak için
4. Alt dudak desteği verin	Ağız içi eksi basıncı artırmak için
5. Vakanın genelde 2-3 emme ve 1-2 yutma yapması gerekir	Lokmayı/yudumu temizlemek için
6. Öğün esnasında hem yiyecek hem içecek sunun	Ağız boşluğunun temizliğini kolaylaştırmak için
7. Akıntı miktarını belirleyin	Alınan besin miktarını belirlemek için

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Örnek Oral Motor Terapi Programı

Öğrenci:

Terapist: D.A. Beckman, MS, CC-SLP

Amaç: 1. Dil orta yüzey yükseltmesini iyileştirmek;

2. Arka yanak gücünü artırmak = Lokma kontrolünü iyileştirmek

Tarih:

Program Yeri: İlkokul

Uygulayıcı: Konuşma Terapisti, Öğretmen,

Asistan

<i>Malzemeler</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
1. Lateks eldiven	1. Enfeksiyonu engellemek için
2. Örtü / Peçete	2. Yüzü silmek için
3. Nuk diş fırçası	3. Dil ve sert damağa bası uygulamak için
4. Müzik aleti / oyuncak	4. Olumlu pekiştirme için
<i>Vakanın Konumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
Kucağında tepsi ile Rifton sandalyesinde ya da minderde oturur	En ideal destek ve hizalama konumu için

<i>Asistanın Konumu</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
Göz hizasında ve vakanın başını destekleyerek merdivenli taburede oturur. Vaka minderde oturuyorsa, arkasına oturur.	Baş desteği sağlama ve etkileşim kurmak için

<i>Orta Yüzey Yükselmesi</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
1. Nuk diş fırçasını üst azı dişe yerleştirin– fırçayı sert damaktan damak ortasına hareket ettirin	1. Damağın ortasını bulmak için
2. Sert damağa 3 sn. bası uygulayın	2. Damağın hazır oluşunu artırmak için
3. Dili oynatabilmek için fırçayı aşağı doğru hareket ettirin.	3. Dil hareketini başlatmak için
4. Damağa bası uygulayın	4. Dil yükselmesini iyileştirebilmek için
5. Basıyı sonlandırın	5. Dil ortası yükselmesini değerlendirmek için
6. Öğürme görülürse fırçayı ¼" kadar öne getirin	6. Öğürmeyi azaltmak için
7. 3 kez tekrarlayın	7. Dil yükselmesini iyileştirebilmek için

<i>Arka Masseter Yanak Kası Germe</i>	<i>Neden Yapıyoruz</i>
1. Kısaç şeklinde, başparmağınız dudağın iç alt köşesinde işaret parmağınız da yüzün dışından dudağın köşesinde olacak şekilde tutun	1. Bası uygulamak için
2. Vakanın solunda sağ eliniz sağında sol eliniz olacak şekilde konumlanın.	2. Yanağı desteklemek için
3. Çenenin çıkıntısına (ramus) doğru hareket edin	3. Yanağı germeye hazırlamak için
4. Başparmak ve işaret parmağınızı üst diş etine doğru hareket ettirin.	4. Germeye başlamak için
5. Dışardaki elinizle yanağı aşağı doğru çekin ve daha sonra elinizi çekin	5. Germek için
6. Baş ve işaret parmağınızı alt diş etine doğru hareket ettirin	6. Germeyi ters yöne çevirmek için
7. Dışardaki elinizle yanağı yukarı doğru çekin ve daha sonra elinizi çekin	7. Germeyi tamamlamak için
8. 4-7 arasını iki kere daha tekrarlayın	8. Yanak hareketini iyileştirmek için
9. Yüzün diğer tarafında 1-8 arasını uygulayın	9. 1-8 arasını yüzün diğer tarafına da uygulamak için

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Koruma

Koruma Ne Zaman Başlamalı, diğer bir deyişle, Terapi Ne Zaman Sonlandırılmalı?

Vaka, Beckman Ora Motor Protokolle yapılan değerlendirmelerde belli bir süre aynı beceri seviyesini sürdürebiliyorsa artık koruma aşamasına geçilebilir. Evde yapılan çalışmaları yarı yarıya azaltın. Örneğin, arka yanak gücü bakımından vakanın durumu %80 ise ve belli bir süredir aynı seviyedeyseniz, o zaman bakıcıya evde yaptıkları çalışmaları yarı yarıya azaltmasını söyleyin. Diyelim ki bakıcı arka yanak gerdirmelerini günde 2 kere yapıyorsa günde 1kereye indirmesini söyleyin. Bir sonraki hafta tekrar arka yanağı güç bakımından değerlendirin. Eğer hala aynı seviyedeyseniz, o zaman ev çalışmalarını gün aşırı olacak şekilde planlayın. Bir sonraki hafta tekrar değerlendirme yapın ve yine beceri/güç düzeyi aynı ise bir kere daha ev çalışmalarını yarı yarıya azaltmalarını söyleyin. Kazanılan beceri ya da gücün korunabilmesi için ev çalışmalarının hangi yoğunlukta olması gerektiğini belirlerken bu şekilde azaltıma devam edin.

Kimi bireyler ya da yüzdeki bazı yapılar için elde edilen kazanımların korunması adına evde ekstra herhangi bir çalışma yapılmasının gerekmediği durumlarla da karşılaşacaksınız. Kişi her yediği, konuştuğu, güldüğü vb durumlarda kas egzersizleri yapıyor demektir. Ancak, üzerinde çalışılan yapıların bazıları için egzersizlerin evde tekrarlanması ve de sürdürülmesi gerekebilir. Daha önce de söylediğimiz gibi, bunun kararı ancak zaman içerisinde ve tariflediğimiz şekilde verilebilir.

Hastalık, nöbet geçirme, ilaç değişikliği, diş çıkarma, büyüme patlamaları ya da yeni bir ince veya kaba motor becerisi öğrenmek gibi durumlar oral becerilerde olabilecek gerilemelerin normal kabul edildiği zamanlardır. Eğer oral becerilerde iki haftadan daha uzun bir süredir gerileme varsa ev alıştırmalarını tekrar başlatın. Hala bir gelişme olmaması durumunda terapistin tekrar bir değerlendirme yapması gerekir.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Tüple Beslenmeden Ağız Beslenmesine Geçiş Protokolü

Önemli Noktalar

- ◆ Yutma güvenliği
- ◆ Özofageal yapı ve hareket
- ◆ Reflü
- ◆ Kilo Alma
- ◆ Bağırsak hareketliliği– günlük olarak bağırsak hareketliliğinin olması çok önemlidir

GI (Gastrointestinal)

- ◆ Yiyecekleri gündüz verin
- ◆ 20 dakikada yaklaşık 115gr besleme yapın
- ◆ Normal (önceden öğütülmüş olmayan) formülü olan besinler verin

Oral Motor

- ◆ Ağızdan herhangi bir şey vermeden önce Beckman Oral Motor Protokolü kullanarak vakanın en azından:
  - %40 arka yanak gücü
  - %50 çene gücü
  - %67 dil ortası yükselmesi seviyesinde olduğundan emin olun.

Yiyecek

- ◆ Beceri ve tolerans gelişimi için öğün zamanlarının dışında çalışın ve amaçlarınızı gerçekleştirdikten sonra yiyecek sunumlarına başlayın
- ◆ Sağlık bakım ekibi ile işbirliği içerisinde çalışarak, ağızdan tutarlı olarak yaklaşık 115gr yeme başarılmadan önce tüple beslenme dozajına müdahale etmeyin, ağız yolu ile ne kadar verilebiliyorsa tüpten o kadar azaltma yapabilirsiniz. Tüple verilen kalorileri azaltsanız bile sıvı alımına müdahale etmeyin. Ancak ağız yolu ile su alımında istedik düzeyde bir tutarlılık sağlandıktan sonra tüple sıvı alımına müdahale edilebilir.
- ◆ Çeşitliliği artırmadan önce miktarı artırın
  - 5 ısırık
  - 10 ısırık
  - Yavaş yavaş 115gr'a çıkma
  - 115gr gerçekleştirildiğinde, o yiyeceği öğüne dahil edebilirsiniz

- ◆ Kıvamdan önce çeşitliliği artırın
  - Aşağıdaki besin gruplarının her birinden 5 farklı yiyecek sunun:
    - Protein
    - Nişasta
    - Sebze
    - Meyve
- ◆ Kıvamı en rahat tolere edilebilen gıdalardan normal katı gıdalara doğru artırın.

Sıvı

- ◆ Çeşitlilikten önce miktarı artırın
  - 5 yudum– parmak, kaşık, damlalık ve pipetli şişe yolu ile alınabilir
  - 10 yudum
  - 20 dakika da yaklaşık 115gr hedeflenir
  - Bu gerçekleştirildiğinde de çalışılan sıvı öğünlere eklenir
- ◆ Vaka için en uygun araç gereç ne ise, onu kullanın
  - Şişe/Biberon
  - Damlalık
  - Pipetli bir kapalı kap
  - Pipet
  - Kapaklı bardak
  - Normal bardak
- ◆ Herhangi bir tada karşı toleransı yoksa, su ile başlayın
  - Yaklaşık 30 gr suyu tolere edebiliyor hale geldikten sonra her 30 gr'a 1cc denk gelecek şekilde suya başka sıvıların aroması eklenebilir
  - Yavaş yavaş sudaki yeni sıvı miktarı artırılır

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Oral Motor Teknikler

#	Değerlendirme	Terapi	Teknik	Gerekçe
1	X	X	Üst Dudak Germe	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1-8 adım arası terapi teknikleri ◆ Bulgular: dudak ve yanakta az hareket ranji; dudaklarda güç azalımı ve asimetri ◆ İşlev: dudak yuvarlama ve kapamada zayıflık, konuşma esnasında zayıf dudak teması, salya akıntısı, araç/gereç etrafında zayıf dudak kapanması, anormal dudak hareketleri, yiyecek ve içeceklerin zayıf kontrolü
2		X	Üst Dudağın Sağa ve Sola Gerilmesi	
3	X	X	Alt Dudak Germe	
4		X	Alt Dudağın Sağa ve Sola Gerilmesi	
5		X	Dudak Köşelerinin Gerilmesi	
6		X	Yatay Dudak Germe	
7		X	Dudak Büzme ve Germe	
8		X	Dirençli Dudak Germe	
8a	X Sadece değ.		Dudak Germe için Probe	
9		X	Diagonal Burun Köprüsü Germe	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 9-11 adım arası terapi teknikleri ◆ Bulgular: Dudak ve yanakta sınırlı hareket ranji, sınırlı dudak gücü ◆ İşlev: aşırı kullanım, az kullanım, düzleşme efekti, zayıf dudak yuvarlama ve kapama, Konuşma esnasında zayıf çift dudak teması, salya akıntısı, araç/gereç etrafında zayıf dudak kapanması, ağızdan artan yiyecek ve sıvı kaybı, anormal dudak hareketleri, burun kenarlarında mavilik
10		X	Buran Köprüsü için Z Gerdirmesi	
11		X	Mini C Gerdirme	
12	X	X	Dil Köküne Bası	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bulgular: nötr altı ◆ İşlev: dil içi kasların zayıf kullanımı, orta yüzey ve yumuşak damak seslerinin kötü sesletimi, başta sıvılar olmak üzere yutmanın esnasında güçlük

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Oral Motor Teknikler

#	Değerlendirme	Terapi	Teknik	Gerekçe
13	X	X	Diş eti Masajı	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bulgular: basıya karşı öğürme, diş eti kanaması, hiperplasia, baskı yönünde dil hareketi yok, arka yanaklarda güçsüzlük, çenede güçsüzlük ◆ İşlev: salya, güçsüz çiğneme, dilin iç kaslarında güçsüzlük, dişlerin yavaş çıkması, diş fırçalama intoleransı, ağız aşırı doldurma
14	X	X	Üst Yanak Germe	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 14 -18 adım arası terapi teknikleri ◆ Bulgular: yanaklarda sınırlı ranj, yanaklarda sınırlı güç, asimetri, zayıf çene, kötü yumuşak damak aktivasyonu, dil içi kaslarda zayıflık ◆ İşlev: salya, dudak kapama/mühürleme zayıf, etkisiz çiğneme, yiyecek/içeceklerle öksürme, yutmanın bir fazında kontrol güçlüğü, emme esnasında sadece artı basınç kullanımı, orta yüzey ve yumuşak damak seslerinin kötü sesletimi, kötü diyet gelişimi, ağız aşırı doldurma, bukkal kavitede yiyecek birikmesi, pika, anormal hareketler ya da atrofi, diş gıcırdatma
15		X	Üst Arka Yanak Germe	
16	X	X	Alt Yanak Germe	
17		X	Alt Arka Yanak Germe	
18		X	Masseter Yanak Germe	
18a	X Sadece değ.		Arka yanak Gücü için Probe	
19	X	X	Dirençli Çiğneme	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bulgular: yanaklarda sınırlı ranj ve güç, asimetri, zayıf çene, zayıf yumuşak damak aktivasyonu, dil içi kaslarda zayıflık ◆ İşlev: salya, dudak kapama/mühürleme zayıf, etkisiz çiğneme, yiyecek/içeceklerle öksürme, yutmanın bir fazında kontrol güçlüğü, emme esnasında sadece artı basınç kullanımı, orta yüzey ve yumuşak damak seslerinin kötü sesletimi, kötü diyet gelişimi, ağız aşırı doldurma, bukkal kavitede yiyecek birikmesi, pika, büyük parçalar halinde yutma, anormal hareketler, diş gıcırdatma

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Oral Motor Teknikler

#	Değerlendirme	Terapi	Teknik	Gerekçe
20	X	X	Dile Yanal Bası	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 20-26 arası terapi/değerlendirme teknikleri ◆ Bulgular: dil tabanının kötü hizası, iç kaslarda zayıflık, asimetri, zayıf yumuşak damak aktivasyonu, çenede ve yanakta sınırlı ranj ve zayıflık ◆ İşlev: salya, ilkel ya da anormal dil hareketleri, aşırı emzik kullanımı ya da parmak emme, zayıf lokma kontrolü, ağızda fazla yiyecek/içecek kaybı, ünlü ve ünsüz üretimi için yetersiz ya da zayıf temas, ağızı aşırı doldurma, emme sırasında zayıf eksi basınç, kötü diyet gelişimi, zayıf çiğneme, büyük parçalar halinde yutma, bukkal boşlukta kalıntılar, alt-ön diş eti arkasında yiyecek birikmesi
21		X	Üst-iç Diş Etine Masaj	
22		X	Alt-iç Diş Etine Masaj	
22a	X		Dil Ucu Yükselmesi için Probe	
23	X	X	Dil Orta Yüzeyini Uyarma	
24		X	Damak ve Dil Yüzeyi Süpürme	
25		X	Orta Yüzey Yükselmesi için Çekme (Stirrup)	
26		X	Dil Ucu Yükselmesi için Alt-İç Diş eti Süpürme	

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Oral Motor Müdahaleler

Dikkat

Bu teknikler ancak bu tekniklerin kullanımı konusunda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında uygulanabilir.

Bakıcının Konumlanması

Her bir tekniğin uygulanmasında bakıcının, baskın olmayan elini kullanarak vakaya dinamik bir biçimde baş ve boyun desteği sağlaması gerekir. Bakıcı ya vakanın arkasından ya da yan tarafından bu işlemleri gerçekleştirebilir. Bakıcı ve vakanın önünde bir ayna olması iletişimi artırır ve yapılan girişimlerin gözlenmesini mümkün kılar.

Vakanın Konumu

Söz konusu müdahaleler en iyi vaka oturur konumdayken uygulanabilir. Yine de sırt üstü yatma hariç tüm pozisyonlarda kullanım için uygundur. Eğimli yant yatma ya da ön kollarından destek alarak yüz üstü yatma konumlarında tekniklerin uygulama yönünde değişiklikler yapılabilir.

Yüzde ve Ağız İçinde Hareket ve Basıya Karşı Toleransı Artırma

Bası ve harekete karşı toleransı olmayan bireyler için bahsi geçen müdahalelerin her biri hareketten önce 1 ila 3 saniye boyunca önce bası uygulanacak ve ardından hareket eklenecek şekilde değiştirilebilir. Bası başlangıcı ve bitimine dair işitsel olduğu kadar dokunsal ve görsel ipuçları vermek faydalıdır. Yüksek sesle saniyeleri saymak (1-2-3) işitsel ipucuna örnek olabilir..

Beckman Oral Motor Değerlendirme İçin Tarama Araçları

Manuel Oral Motor Emzirme Tarama Aracı (MOMBEST)

- ◆ 3 aydan küçük bebekler için
- ◆ Bu araç, Adventist Health in Orlando, Florida'da, Emzirme Danışmanları ile birlikte IRB aracılığıyla yansız bir uygulamayla geliştirilmiş ve oral motor sorunları olabilecek bebekleri %80 tutarlılıkla tespit ettiği bulgulanmıştır. Test bir dakikadan az sürer ve yapmak için sadece bir eldiven gerekir. Terapist, Emzirme Danışmanlarına ya da hemşirelere bu aracın nasıl kullanılacağını öğretebilir. Bebek, sağ ya da sol taraf için 10 saniyede 10 defa süremlı çene hareketini yapmayı beceremezse veya orta yüzey yükseltmeye dair 3 hareketin 3'ünü de yapamazsa, Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolünün uygulanması için uzman bir terapist (DKT veya ergoterapist) yönlendirilmesi gerekir.

Tarama Öğeleri:

- ◆ Beckman # 19 Çiğneme: Bu maddeden geçer not almak için saniyede bir olacak şekilde süremlı çene hareketini 10 saniye boyunca hem sol hem de sağ taraf için yapabiliyor olması gerekir.
- ◆ Beckman #23 Orta Yüzey Yükselmesi: Geçebilmek için saniyede bir olacak şekilde 3 kez orta yüzey yükselmesi görmek gerekir.

Terapistler için Beckman Tarama Aracı

- ◆ Her yaş için
- ◆ Eğer toplamda 7 dakika süren Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolünü uygulayacak zaman yoksa ya da vaka ilk değerlendirme randevusunda değerlendirmenin tümünü tolere edemiyorsa daha detaylı oral motor değerlendirme yapmaya gerek olup olmadığına bu aracı kullanarak karar verebilirsiniz.

Tarama Öğeleri:

- ◆ Beckman # 19 Çiğneme: Bu maddeden geçer not almak için saniyede bir olacak şekilde süremlı çene hareketini 20 saniye boyunca hem sol hem de sağ taraf için yapabiliyor olması gerekir.
- ◆ Beckman #23 Orta Yüzey Yükselmesi: Geçebilmek için saniyede bir olacak şekilde 3 kez orta yüzey yükselmesi görmek gerekir.
- ◆ Vaka sağ ya da sol çeneden geçer puan alamazsa ya da orta yüzey yükseltmenin 3'ünde de başarısız olursa başka bir zaman ya da terapiler esnasında zamana yayarak Beckman Oral Motor Değerlendirme Protokolünün uygulanması gerekir.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

1. Üst Dudak Germe (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Baş ve işaret parmağını birlikte filtrum bölgesine yerleştirin.
- 2) Bası uygulayın ve diş etinin bitim noktasına doğru parmaklarınızı kaydırın.
- 3) Parmaklarınız burnun kenarına denk gelene kadar orta hattan yanlara doğru kaydırın.
- 4) Dudak kasını parmaklarınızın arasında büzün.
- 5) Parmaklarınızı dişlerin bitimine kadar aşağı doğru çekin ve yavaşça bırakın

Adım 1-2-3

Adım 4

Adım 5

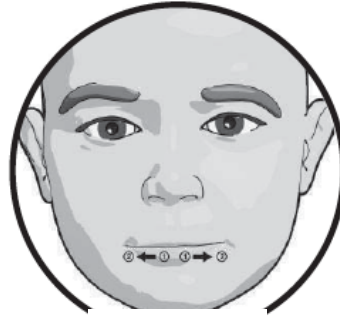
2. Yanal Üst Dudak Germe (Terapi)

- 1) İşaret parmağını üst dudağın üstüne koyun.
- 2) Bası uygulayın ve dudağı sonuna kadar orta hat üzerinde hareket ettirin.
- 3) Ters yönde tekrarlayın, germe sonuna kadar orta hattı geçmiş olun.

3. Alt Dudak Germe (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Baş ve işaret parmağınız mentalis kası uç kısmının ortasında birleştirin.
- 2) Bası uygulayın ve içleri burunla aynı hizaya gelene kadar parmaklarınızı orta hattan öteye doğru hareket ettirin.
- 3) Alt dudak kasını destekleyerek, parmaklarınızı orta hatta getirin.
- 4) Diş kemiklerine bası uygulayarak parmaklarınızı alt yüzeyin üstüne ve üst dudağa doğru getirin.

Adım 1-2

Adım 3-4

4. Yanal Alt Dudak Germe (Terapi)

- 1) İşaret parmağınızı mentalis kasının uç kısmına yerleştirin.
- 2) Karşıya ve aşağı doğru hareket ettirin, orta hattı geçene kadar gerdirin.
- 3) Diğer yönde tekrarlayın, germe bitiminde orta hattı geçmiş olun.

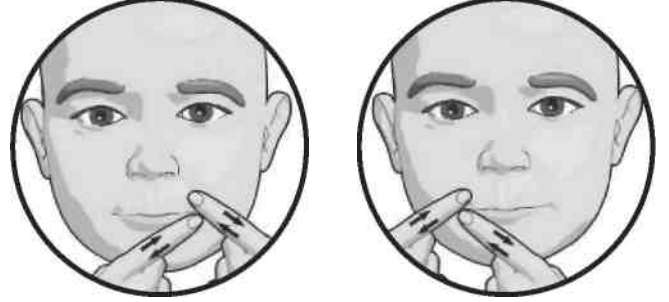
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

5. Dudak Köşesi Gerdirme (Terapi)

- 1) Sol tarafta çaişırken, sol işaret parmağı köşenin üstüne konur ve sağ işaret parmağı dudağın alt sol köşesine yerleştirilir. İki parmak da hafifçe yukarı doğru açılır. Parmakları vermilyonun kenarlarında hizalayın.
- 2) Bası uygulayın. Parmakları, üst dudak çizgisi görünene kadar dışarı doğru hareket ettirin.
- 3) Parmakları, alt dudak çizgisi görünene kadar birbirlerine doğru hareket ettirin.

Hareket yatay düzlemde gerçekleşir

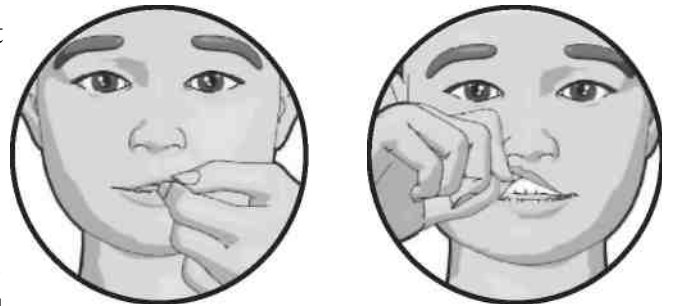
6. Yatay Dudak Germe (Terapi)

- 1) Üst ve alt dudaklara 3'er noktada bası uygulayın (saat 10, 12, 2, 4, 6 ve 8 yönlerinde).
- 2) Üst dudak için işaret parmağı dudağın iç kısmında başparmak dış kısmında hemen vermilyon hizasında olmalıdır.
- 3) Alt dudak için başparmak baskın elin zıt yönünde dudağın içinde ve orta noktadadır. İşaret parmağı da baskın el yönünde dudağın iç tarafındadır.
- 4) Dudağı şıkıştırarak baş ve işaret parmaklarını zıt yönde hareket ettirip dudağa masaj yapın ve tutun. Ters yönde tekrarlayın.
- 5) Basıyı durdurun. Bir sonraki notaya geçip tekrarlayın. 6 noktanın hepsinde uyguladığımızda bir set yapmış olursunuz.

7. Dudak Kıvrımı Germe (Terapi)

- 1) Üst ve alt dudaklara 3'er noktada bası uygulayın (saat 10, 12, 2, 4, 6, 8 yönlerinde)
- 2) Başparmağınızı üst dudakta üç noktada dudağın dışında olacak şekilde kullanın. Basıyı baskın elin ters yönünde alt dudak üzerinde ve orta noktada işaret parmağınızla ayarlayın. Baskın el ile aynı tarafta alt dudağa bası uygulamak için başparmağınızı kullanın.
- 3) Dokuyu kemiğe bastırın ve dışardaki parmağınızın üstüne gelecek şekilde kıvrın. Üst dudakta çalışırken aşağı ve merkez noktaya doğru, alt dudakta çalışırken yukarı ve merkez noktaya doğru kemik üzerinde gerdirin. Altı noktanın hepsinde bası uygulanması bir settir.

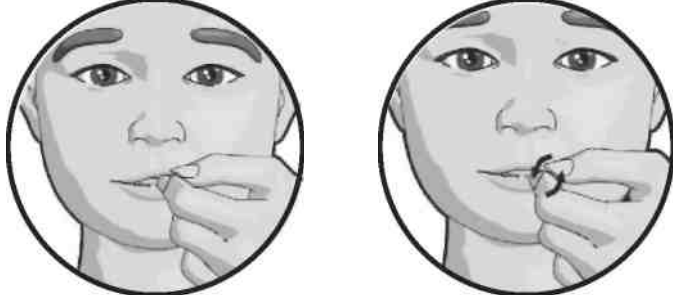
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

8. Dirençli Dudak Germe (Terapi)

Bu girişimin odak noktası /m/ sesini çıkarırken dudakların aldığı şekli taklit edebilmek üzerine yoğunlaşır. Alt ve üst dudakların dış yüzeyleri orta hatta doğru iç yüzeyleri ise orta hattın uzağa doğru hareket eder. Bunun için parmaklar kullanılabileceği gibi oral probe da tercih edilebilir. Bası üst ve alt dudakta 3'er noktaya yapılır. (saat 10, 12, 2, 4, 6, 8 yönlerinde).

Parmak ucu ile:

- 1) Başparmağı üst dudağın dış tarafında kullanın. Parmağınızı, baskın elinizin tersi yönünde alt dudağın dış yüzeyine konumlandırın. Başparmağınızı işaret parmağı ile birlikte köşeyi gösterecek şekilde ve baskın elinizle aynı yönde alt dudağın dış yüzeyine yerleştirin.
- 2) Parmağınızın ucu dudağın iç tarafında başparmağınız ise dış tarafında, baskın el tarafındaki üst dudaktan başlayın.
- 3) Parmaklarınızın arasındaki dokuyu sağlam ancak fazla bastırmadan sıkıştırın.
- 4) Parmağınızla yukarı ve orta hatta doğru ³/s" kadar ilerlerken başparmağınızı da aynı oranda aşağı ve ortaya doğru hareket ettirin.
- 5) Altı noktanın her birinde germe yapılması bir set anlamına gelir.

Oral probe ile:

- 1) Dudağın sağ tarafında gerdirme yaparken fırçayı sol elinizle tutun. Sol tarafa yaparken de fırçayı sağ elle tutun. Bu şekilde fırçanın sapının gerdirme yapılan yönde olması ve herhangi bir engel teşkil etmesi engellenmiş olur.
- 2) Fırçayı ağzın kenarında dudağın altına koyun, fırçanın ucu dudak hattını takip ederek dudağın köşesini gösterecek şekilde aşağı doğru açılı olmalıdır.
- 3) Diğer elinizin işaret parmağı ile dudağı fırça ve parmak arasında sıkıştırın ancak fırçayı dış etine bastırmayın.
- 4) İşaret parmağınız aşağı ve ortaya doğru gerdirme yaparken fırçayı aşağı ve merkeze doğru döndürün. Sonra baskı uygulamayı bırakın.
- 5) Altı noktanın her birinde yapılacak gerdirme bir tekrar anlamına gelir.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

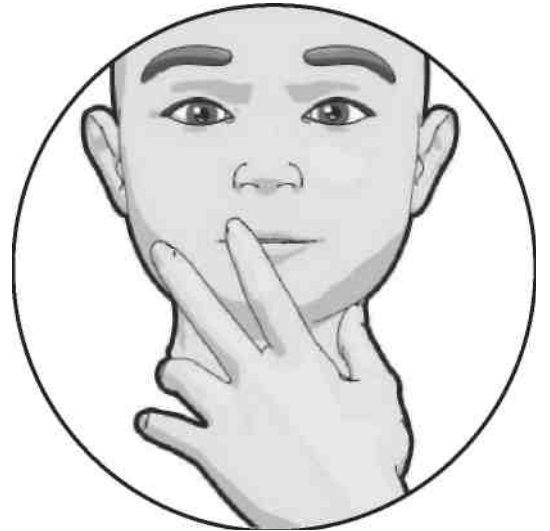
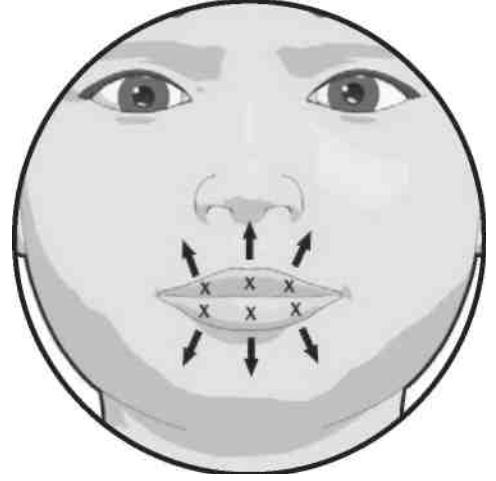

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

8a. Dudak Gücü Tespiti (Ölçme)

Bu bir terapi tekniği değildir. Kasların yer değiştirmesine dudakların verdiği tepkinin tespit edilmesidir.

- 1) Baskın elin baş ve işaret parmaklarını çenenin alt kenarına yerleştirin.
- 2) Üçü üst üçü de alt dudakta olan toplam altı noktada, işaret parmağının iç kısmıyla vermilyonu hareket ettirin.
- 3) Yüzümüzü bir saatmiş gibi düşünecek olursak bahsi geçen noktalar üst dudakta saat 10, 12 ve 2 yönünde alt dudakta da saat 4, 6 ve 8 yönünde olur.
- 4) Ağızın merkezinden dışa doğru, her bir noktayı 1 saniye sürecek şekilde hareket ettirin.
- 5) Tekrar yapmadan önce alt ve üst dudaktaki noktaların tamamını bitirin.
- 6) Minimal yeterlik, hareket ettirmeyi takip eden 1 saniye içinde kas durumunda gevşeklikten sıkılığa doğru geçiş olmasıdır.
- 7) Üst ve alt dudak için ayrı ayrı X/6 şeklinde puanlayın

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Assessment and Intervention

9. Diyagonal Nasal Köprü Gerdirme (Terapi)

- 1) Sol parmakla yüzün sol tarafına sağ parmakla da yüzün sağ tarafına bası uygulayın.
- 2) Ellerinizi birbirine paralel olacak şekilde yerleştirin.
- 3) Bası noktalarından birisi burun tabanının kenarlarında gülümseme çizgisinin hemen üstünde diğeri ise yüzün diğere tarafında kaşın yüz ortasına bakan ucunda gözün iç köşesinin hemen üstündedir.
- 4) Parmak içleri ile sıkıştırarak dokuyu hareket ettirin ve nötr konumundan uzaklaştırın, ancak bunu yaparken parmaklarınızın derinin üstünde kaymamasına özen gösterin.
- 5) Parmağın iç tarafını burnun kenarından kaşa doğru ve diğere parmağınızı da kaştan burnun kenarına doğru hareket ettirin.
- 6) 4. Adımı tekrarlayın
- 7) Her bir taraf için art arda en fazla 3 tekrar yapın.

10. Nasal Köprü için Z Gerdirme (Terapi)

- 1) Diğere parmaklarınızı kapatıp baskın elin işaret parmağını üst dudağa yerleştirin.
- 2) Yine avucunuzu kapatıp diğere elinizin işaret parmağını burun köprüsünün üstüne kaşların arasına koyun.
- 3) Bası uygulayıp parmakları birbirinden uzaklaştırın.
- 4) Ters yönde parmakları birbirlerine doğru hareket ettirin.
- 5) Her iki yönde yapılan hareket bir tekrar demektir. Art arda en fazla üç tekrar yapın.

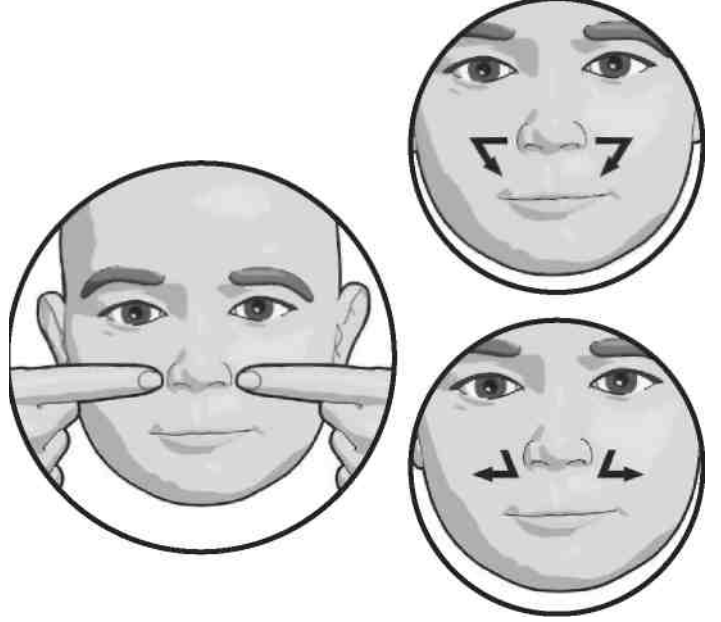
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

11. Mini- C Gerdirme (Terapi)

- 1) İşaret parmaklarınızı sol el solda sağ elde sağda kalacak şekilde burun tabanının iki yanına koyun. Diğer parmaklarınızın avucunuzun içine kıvrırın.
- 2) Bası uygulayarak parmaklarınızı orta hattan uzaklaştırın ve daha sonra orta hatta yaklaştırın.
- 3) Deriye teması koruyun ancak basıyı durdurun ki kaslar nötr konumlarına geri dönebilsinler.
- 4) Böylelikle bir tekrar yapmış olursunuz. Art arda en fazla üç tekrar yapın.
- 5) Tersini yapın. Yani, Parmaklarımızla dokuya bası uygulayın ve dokuyu aşağı orta hatta doğru kareket ettirin, sonra da orta hattan uzaklaştırın.
- 6) Deriye teması koruyun ancak basıyı durdurun ki kaslar nötr konumlarına geri dönebilsinler.
- 7) Böylelikle bir tekrar yapmış olursunuz. Art arda en fazla üç tekrar yapın.

12. Dil Köküne Bası Uygulamak (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Başparmağınızı büküp diğer dört parmağınızı birlikte dışarı doğru uzatın.
- 2) İşaret parmağının köke yakın olan yan tarafını çenenin alt kenarına azı dişleri seviyesinde ya da göz kenarı ile hizada olacak şekilde yerleştirin.
- 3) Elinizi çene kenarı boyunca hareket ettirin, bu sürede işaret parmağının uç tarafı ile azı dişleri seviyesinde çeneye temasınızı koruyun.
- 4) Seçenekler; 3-5 saniye boyunca çeneye yukarı doğru bası uygulamak veya eliniz çeneye 3-5 saniye temas halindeyken elinizi titretecek kadar omuz kaslarınızı germek ya da elinizi yavaş yavaş sağ ve sola doğru basıyı koruyarak çenenizin altına sürtmek.
- 5) Mentalis kas tonusu düşükse elinizi başlangıç noktasından öne doğru ve tekrar başlangıç noktasına doğru hareket ettirin. Bu hareket esnasında alt ve üst dudaklar birbirine temas edebilir.

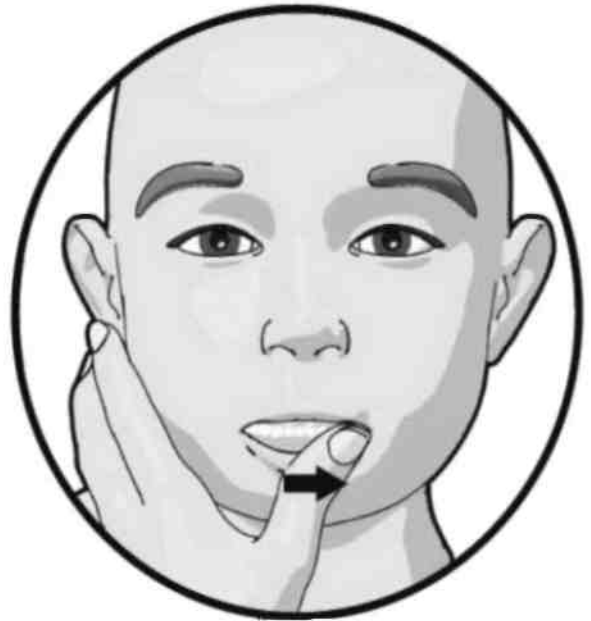
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

13. Diş Eti Masajı (vücuda bası masajı ya da “fırçalama” yapmak gibi) (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Baskın elinizin baş ve orta parmaklarını çenenin alt kenarlarına koyun.
- 2) Baskın elinizin işaret parmağı ile üst dudağa orta noktada bası uygulayın ve diş eti dokusunu sıkı bir şekilde sıkıştırın.
- 3) Diş eti kenarına paralel tutarak işaret parmağınızı yüzün baskın ele ters tarafında önden arkaya doğru hareket ettirin. Saniyede bir diş ya da 1cm şeklinde ilerleyin ve herhangi bir titretme ya da döndürme hareketi yapmadan düzgün bir şekilde dikkatlice ilerleyin.
- 4) Diş etlerinin birleştiği noktada parmağınızı paralellliğini bozmadan alt diş etine kaydırın. Parmak yüzeyinizi bastırarak ön tarafa doğru hareket ettirin.
- 5) Alt orta noktada, işaret parmağını kaldırın ve başparmağın yumuşak tarafını alt orta hatta yerleştirin.
- 6) Başparmağın iç kısmını alt diş eti boyunca ve paralel bir şekilde önden arkaya doğru hareket ettirin.
- 7) Diş etlerinin birleşme noktasında, paralelligi bozmadan başparmağınızı üst diş kaydırın.
- 8) Başparmağınızı üst diş eti boyunca ön tarafa doğru kaydırın. Üst orta noktada parmağınızı kaldırın.
- 9) Diş etinin etrafında yapılan tam tur bir tekrar sayılır. Art arda en fazla üç tekrar yapın.
- 10) Eğer 4. ve 7. adımlarda çenenin arka ranji sınırlı ise, ağzın ortasına ve içeri doğru 3-5 saniye boyunca bası uygulayın.
- 11) Vaka yönergeleri takip edebiliyorsa, diş eti üzerindeki basıyı diliyle takip etmesi istenerek egzersiz daha karmaşık hale getirebilir.
- 12) Öğürme gözlenirse hareketi durdurun, basıyı bozmadan vakanın yutkunmasına yardımcı olun. Ardından tamam mı devam mı kararı verin.

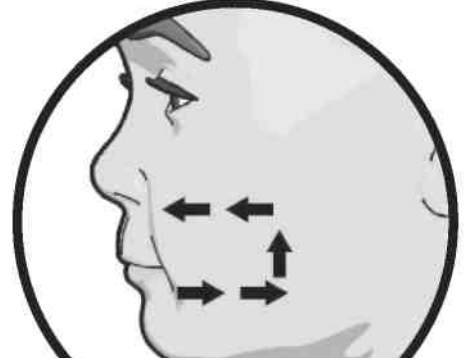
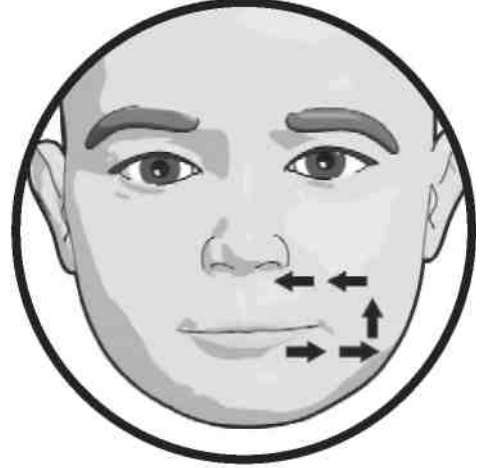
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

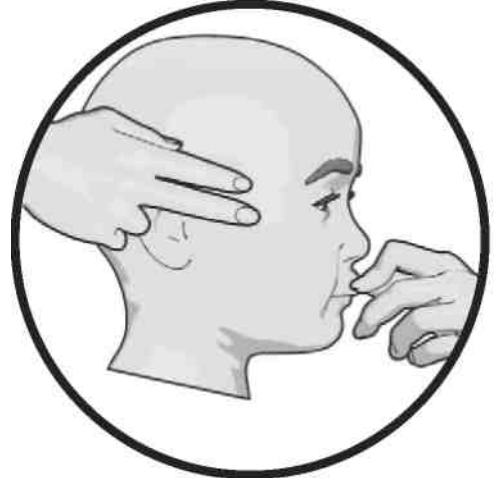
14. Üst Yanak Germe (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Sağ başparmağınızı sol yanağın içinde sol başparmağınızı da sağ yanağın içinde kullanın.
- 2) Başparmağın içi yanağa dışı da alt diş etine temas edecek şekilde ağzın alt kenarına yerleştirin.
- 3) İşaret parmağınızı yanağın dışına koyun ve başparmağınızla sıkıştırarak bası uygulayın.
- 4) Önden arkaya doğru bastırarak kaydırın ve bu esnada başparmağınız alt diş etine paralel olsun.
- 5) Kenara geldiğinizde baş ve işaret parmaklarınızı üst diş seviyesine kaldırın. İşaret parmağının başparmaktan daha çok hareket etmesi gerekir.
- 6) Başparmağın arkasını üst diş etine paralel tutun ve parmaklarınızı arkadan öne doğru kaydırın, gülümseme çizgisinin ötesine kadar ilerleyin. Yavaşça serbest bırakın.
- 7) Art arda en fazla üç tekrar yapın.

15. Üst Arka Yanak Germe (Terapi)

- 1) Teknik 14'ü uygulayın. Ama dokuyu bırakmayın. Bu noktada elinizle kesintisiz destek sağlayın.
- 2) Diğer elinizle, kulağın üst noktasını bulun. İki parmağınızla kulak önündeki dokuya bası uygulayın. (Elmacık kemiği civarı).
- 3) Üst yanağı yukarı ve kulağa doğru gerdirin. Gerilimin arka yanak bölgesinde gözün arkasında ama kulağın önünde hissediliyor olması gerekir.
- 4) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.

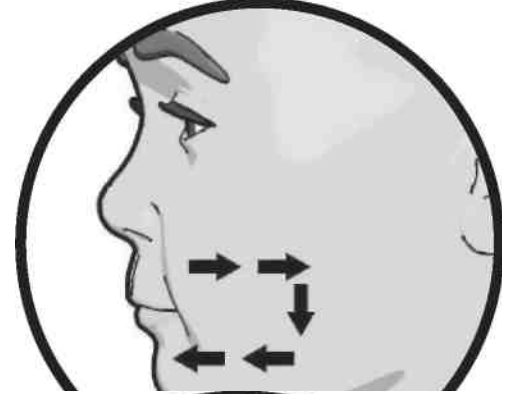
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

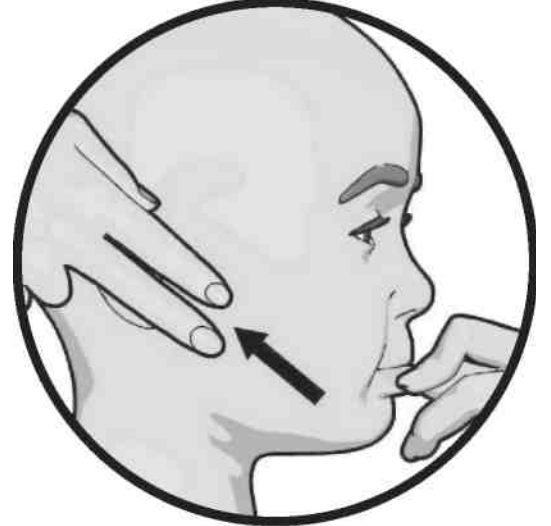
16. Alt Yanak Germe (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Sağ başparmağınızı sol yanağın içinde sol başparmağınızı da sağ yanağın içinde kullanın.
- 2) Başparmağın içi yanağa dışı da üst diş etine temas edecek şekilde ağzın üst kenarına yerleştirin.
- 3) İşaret parmağının iç kısmını yanağın dışına, gülümseme çizgisinin önüne yerleştirin ve başparmağınızla sıkıştırın.
- 4) Önden arkaya doğru bastırarak kaydırın ve bu esnada başparmağınız diş etine paralel olsun.
- 5) Kenara geldiğinizde baş ve işaret parmaklarınızı alt diş seviyesine kaldırın. İşaret parmağının başparmaktan daha çok hareket etmesi gerekir
- 6) Başparmağın arkasını alt diş etine paralel tutun ve parmaklarınızı arkadan öne doğru kaydırın, gülümseme çizgisinin ötesine kadar ilerleyin. Yavaşça serbest bırakın.
- 7) Art arda en fazla üç tekrar yapın

17. Alt Arka Yanak Germe (Terapi)

- 1) Teknik 16'yı uygulayın. Ama dokuyu bırakmayın. Bu noktada elinizle kesintisiz destek sağlayın.
- 2) Diğer elinizle, kulağın alt noktasını bulun. İki parmağınızla kulak önündeki dokuya bası uygulayın. (Alt çene civarı).
- 3) Üst yanağı yukarı ve kulağa doğru gerdirin. Gerilimin arka yanak bölgesinde gözün arkasında ama kulağın önünde hissediliyor olması gerekir.
- 4) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

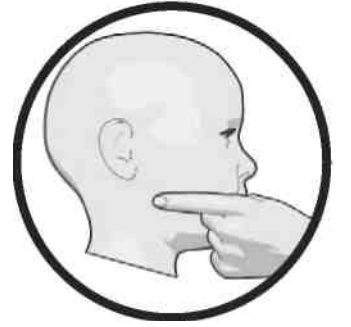

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

18. Masseter Yanak Germe (Terapi)

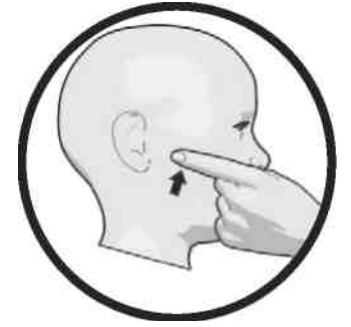
- 1) Sağ başparmağı sol yanağın içinde sol başparmağınızı da sağ yanağın içinde kullanın.
- 2) Başparmağın içi yanağa dışı da alt diş etine temas edecek şekilde ağızın alt kenarına yerleştirin.
- 3) İşaret parmağınızı yanağın dışına koyun ve başparmağınızla sıkıştırarak bası uygulayın.
- 4) Önden arkaya doğru bastırarak kaydırın ve bu esnada başparmağınız alt diş etine paralel olsun.
- 5) Kenara geldiğinizde baş ve işaret parmaklarınızı üst diş seviyesine kaldırın. İşaret parmağının başparmaktan daha çok hareket etmesi gerekir.
- 6) Dışta kalan elinizin iki parmağıyla işaret parmağının aşağısına denk gelen dokuya bası uygulayın.
- 7) Dışta kalan elinizi aşağı doğru indirirken yanağın içindeki işaret parmağınız ve dışındaki başparmağınız arasında bası uygulamayı sürdürün.
- 8) Dışta kalan elinizi çekin.
- 9) Baş ve işaret parmağınızı alt diş etine doğru çenenin alt kenarına kadar aşağı doğru kaydırın.
- 10) Dışta kalan elinizin iki parmağıyla işaret parmağının üstünde kalan dokuya bası uygulayın.

- 11) Dışta kalan elinizi yukarı doğru hareket ettirirken yanağın içindeki işaret parmağınız ve dışındaki başparmağınız arasında bası uygulamayı sürdürün.
- 12) Dıştaki elinizi çekin.
- 13) 2-12 adım arası bir tekrar demektir. Art arda en fazla üç tekrar yapın.

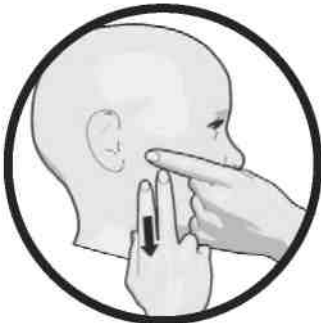

Step 4

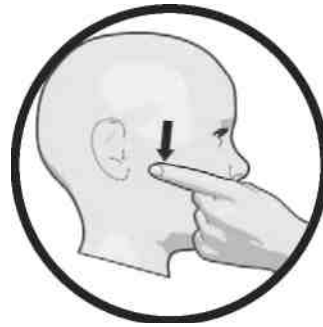
- 14) Yüzün diğer tarafında tekrarlayın.

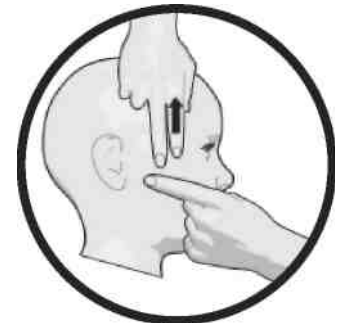
Step 5

Step 6

Step 9

Step 10

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

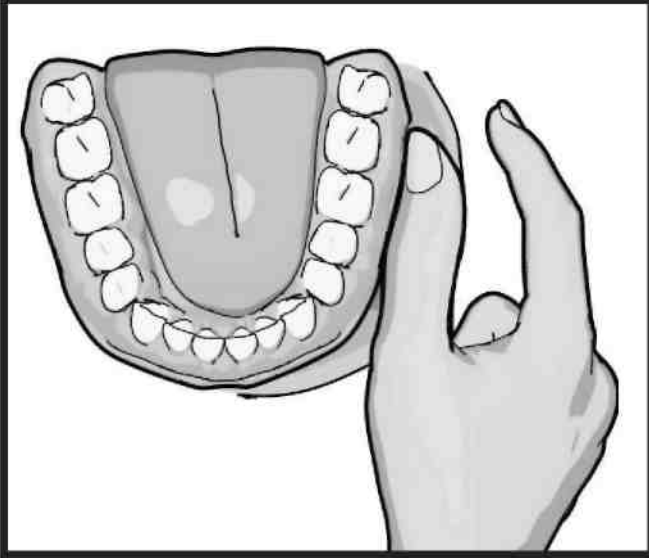
Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

18a. Arka Yanak Gücü (Değerlendirme)

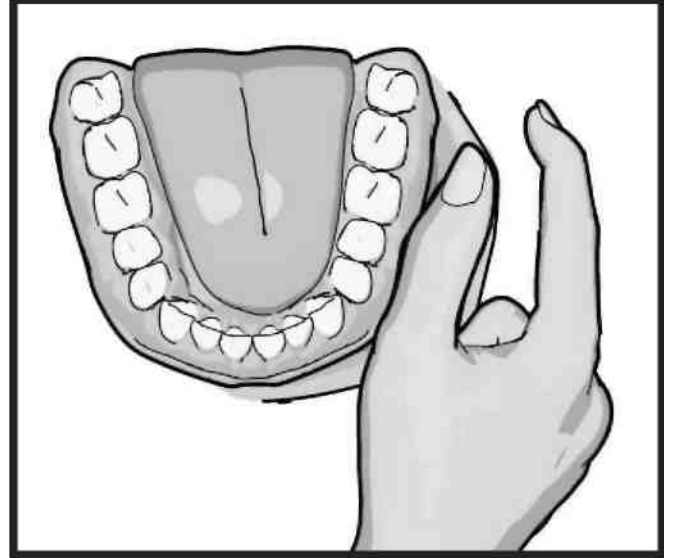
Bu bir terapi tekniği değildir. Kas hareketine karşı yanak tepkisini belirlemek için kullanılır.

- 1) Başparmağınızı, iç tarafı yanak çizgisine sırtı ise alt diş etine bakacak şekilde dudağın alt kenarına yerleştirin. Sol başparmak sağ yanakta sağ başparmak da sol yanakta kullanılmalıdır.
- 2) Başparmağı kenara (ramus) doğru hareket ettirin. Yanağın dış tarafından bası uygulanmasına gerek yoktur.
- 3) Başparmağın köke yakın olan kısmını diş etiyle temas halinde tutun. Uç kısmını ise diş eti çizgisinden öteye hareket ettirin.

- 4) Hareketin ardından bir saniye içinde kas durumunda sertleşme şeklinde değişiklik olup olmadığına bakın.
- 5) Başparmağı tekrar alt diş etine yaslayın.
- 6) Saniyede bir olacak şekilde beş uyarım yapın.
- 7) Yanak aktivasyon sayısını X/5 şeklinde kaydedin.
- 8) Diğer yanakta tekrarlayın.

Adım 1

Adım 2

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

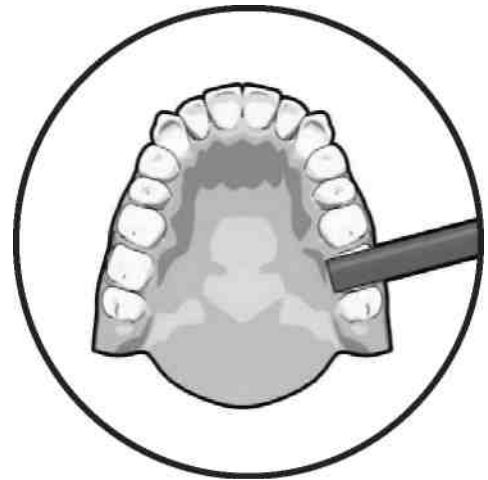
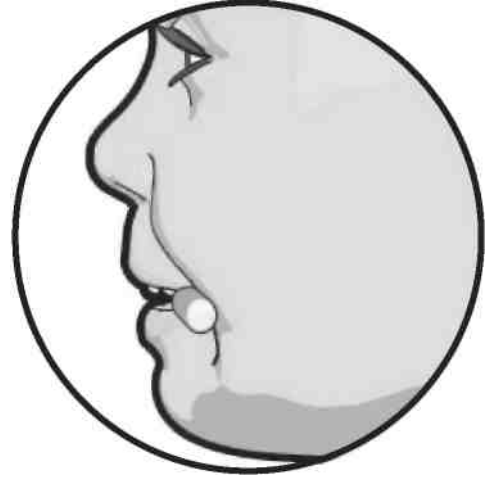

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

19. Dirençli Çiğneme (vücutta eklem basısına benzer) (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Yumruk kemikleri çene kenarına yaslanacak şekilde nesneyi tutun.
- 2) Nesneyi iç üst yanak boyunca kaydırıp, azı diş hizasına geldiğinizde çevirerek üst ve alt diş arasına koyun. Diş yoksa, nesneyi gözlerin bitimi hizasında üst ve alt diş eti arasına koyun.
- 3) Nesneyi diş etlerine dik bir açı yapacak şekilde yerleştirin ve kararlı bir şekilde üst çeneye bası uygulayın. Nesnenin ağız içinde dönmemesini sağlayın.
- 4) Dişlerin birbirine teması azami 20 sn olmalıdır
- 5) Nesneyi çıkarmak için diş etine paralel olacak şekilde döndürün ve yanak boyunca çekerek çıkarın.
- 6) Çiğneme gözlenmezse, nesneyi kullanarak üst çeneye saniyede bir olacak şekilde kalp atımına benzer bası uygulayın ya da karşı taraftan alt çeneye yanal bası uygulayın ve saniyede bir olacak şekilde başın fleksiyonuna yardımcı olun Bunların kombinasyonunu kullanın ve çiğneme görülmeye başlayınca sağladığınız desteği azaltın.
- 7) Dil uzatma konumundaysa nesneyi ağzın olabilecek en arka bölümüne yerleştirin.
- 8) Dil çekme konumundaysa nesneyi ağzın ön yan tarafına yerleştirin.
- 9) Dil sadece bir tarafa hareket edebiliyorsa nesneyi diğer tarafa yerleştirin. Yani, dil sola hareket ediyorsa nesneyi sağa yerleştirin.
- 10) Çene aşırı kasılı ve nesneyi dişlerin arasına koyamıyorsanız Teknik 13'ü uygulayın. Diş eti masajı, 1-10 arası adımlar.

- 11) Çene açıklığı çok fazla ya da kapanma gücü hiç yoksa çiğnemeyi başlatabilmek için 1-8 arası adımları izleyerek diş etinin alt tarafına işaret parmağının yumuşak tarafı ile bası uygulayın. Daha sonra azı dişler arasına uyarıcı bir nesne yerleştirin.
- 12) Öğürme görülürse, yutkunma yardımcı sağlayın ve nesneyi bir diş öne çekin. Çiğneme gözlenirse nesneyi tekrar bir diş arkaya alın. Öğürme olursa yine bir diş öne çekin.

Üst Çene

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

20. Dile Yanal Bası (Değerlendirme ve Terapi)

- 1) Uyarıcı nesneyi dilin kenarı ile iç diş eti arasında kalacak şekilde ve azı diş hizasında dile temas ettirin.
- 2) Uyarıcı nesneyi orta hatta doğru hareket ettirirken dili de orta hattın diğer tarafına doğru hareket ettirin. İki kere daha yapın.
- 3) Uyarıcı nesneyi üç noktadan birine temas ettirin: azı dişin altında alt-dış diş eti (buccal), azı diş hizasında yanak ve azı diş üstünde üst-dış diş eti.
- 4) Nesnenin ucu diş etine geldiğinde diş etine bası uygulayın. Nesnenin ucu yanağa geldiğinde yanağa bası uygulayın.
- 5) Her bir temas noktasında art arda en fazla üç tekrar yapın.

Dilin yanına bası

Yanağa bası

Alt-dış diş etine bası

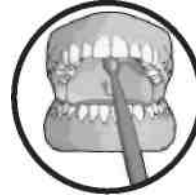

Üst-dış diş etine bası

21. Üst-iç Diş Etine Bası Uygulama (Terapi)

- 1) Uyarıcı nesneyi orta hatta yerleştirip üst-iç diş etine bası uygulayın.
- 2) Bası esnasında hareket eşlik edebilir de etmeyebilir de.
- 3) Hareket eşlik edecekse üst-ön dört dişin arkasından sağa ve sola hareket ettirin ve en fazla üç tekrar yapın.

22. Alt-iç Diş Etine Bası Uygulamak (Terapi)

- 1) Uyarıcı nesneyi orta hatta yerleştirip alt-iç diş etine bası uygulayın.
- 2) Bası esnasında hareket eşlik edebilir de etmeyebilir de.
- 3) Hareket eşlik edecekse alt-ön dört dişin arkasından sağa ve sola hareket ettirin ve en fazla üç tekrar yapın.

Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

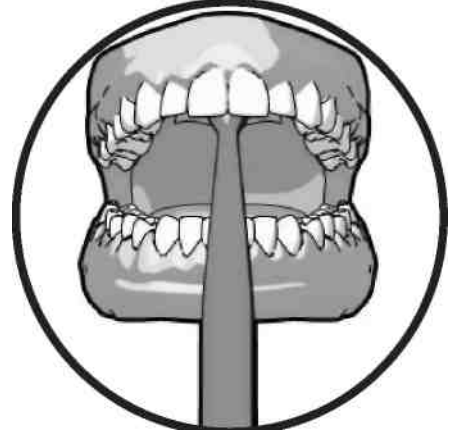

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

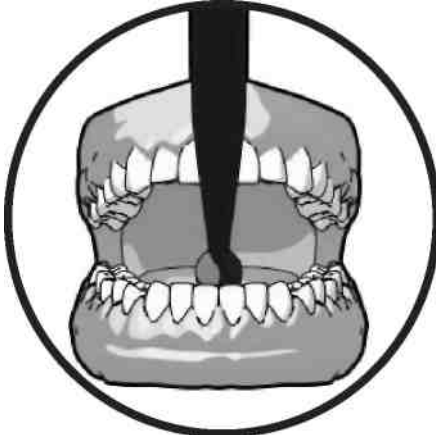
22a. Dil Ucu Yükselme Ölçümü (Değerlendirme)

- 1) Başa destek olun. Üst-iç diş etine orta hatta bası uygulamak için nesneyi yerleştirin.
- 2) Dış etinin iç kısmına bası uygulamak için nesneyi hareket ettirin.
- 3) Nesneyi tekrar üst-iç diş etine bası uygulamak için yukarı doğru hareket ettirin.
- 4) Üst-dış diş etine orta hatta bası uygularken çenenin hafifçe açılması için destek olun.
- 5) Dil ucu bir saniye içinde üst yüzeyin kenarına temas etmek üzere hareket etmelidir.
- 6) Dil ucu yükselirse 1/1 şeklinde puanlayın.
- 7) Dil ucu yükselmiyorsa, iki kere daha tekrar edin ve X/3 şeklinde puanlayın.

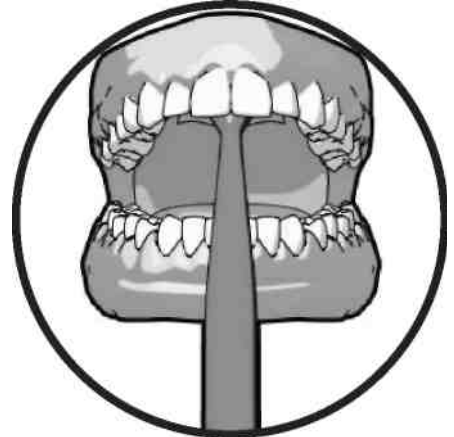
Adım 1.

A Noktası

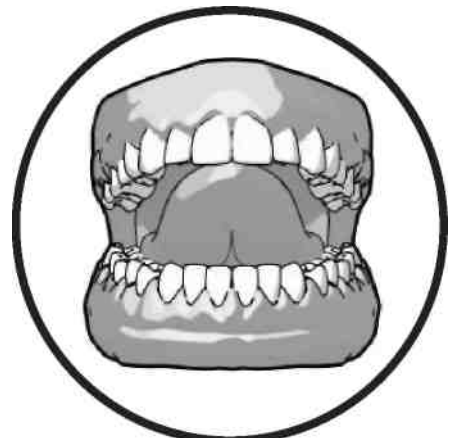
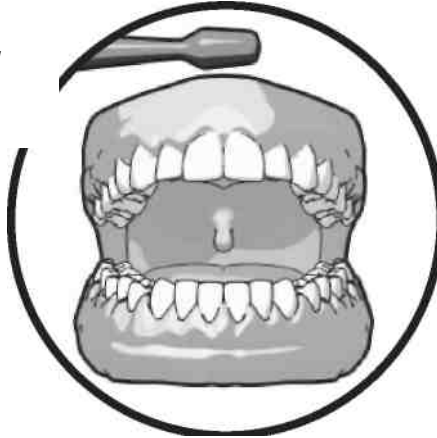

Adım 2, B
Noktası

Adım 3, A
Noktası

Adım 4, C
Noktası

Adım 5

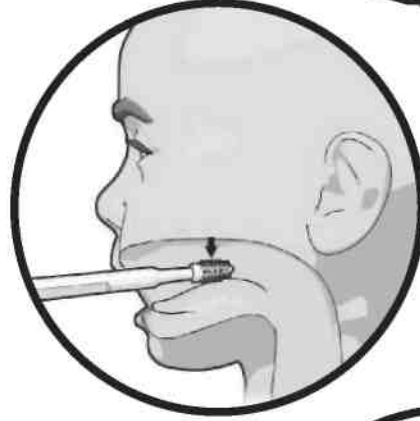
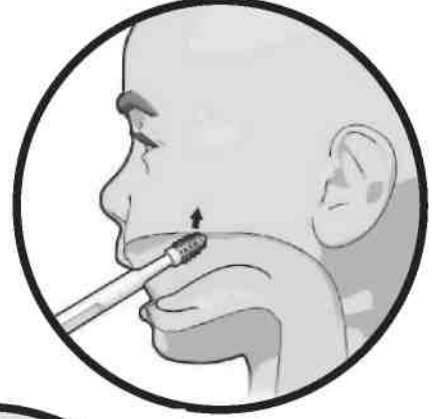
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

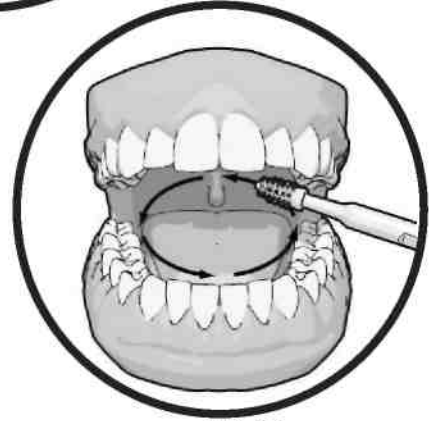
23. Dilin Orta Yüzeyinin Uyarılması (Değerlendirme ve Terapisi)

- 1) Uyarıcı nesneyi ağzın ortasına koyun. (Üst azı dişten orta hattı takip edin).
- 2) Sert damağa üç saniye boyunca bası uygulayın.
- 3) Nesneyi dil yüzeyi ortasına temas edecek şekilde hareket ettirin.
- 4) Sıkı bir basıyla dili aşağı doğru hareket ettirin.
- 5) Nesneyi ağzın ortasında sert damağa temas ettirmek için hemen kaldırın ve aynı zamanda alt çeneye kapanma desteği verin.
- 6) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.
- 7) Öğürme gözlenirse Teknik 21'deki gibi 3 sn boyunca bası uygulayarak başlayın, ardından nesneyi arkaya hareket ettirin ve basıyı 3 sn sürdürün. Azı dişine kadar arkaya itirmeyi sürdürün.

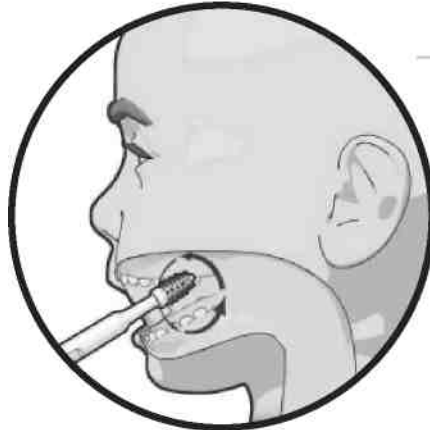

24. Damak ve Dil Yüzeyi Süpürme (Terapi)

- 1) Nesneyi üst azı diş hizasına yerleştirin.
- 2) Hafif bası uygulayarak uyarıcı nesneyi üst azı dişler arasında ağzın karşı tarafına doğru hareket ettirin.
- 3) Nesneyi ağız içinde bir azı dişten karşıdaki diğerine olacak şekilde dilin orta yüzey kısmında hareket ettirin.
- 4) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.

A-P View

Side View

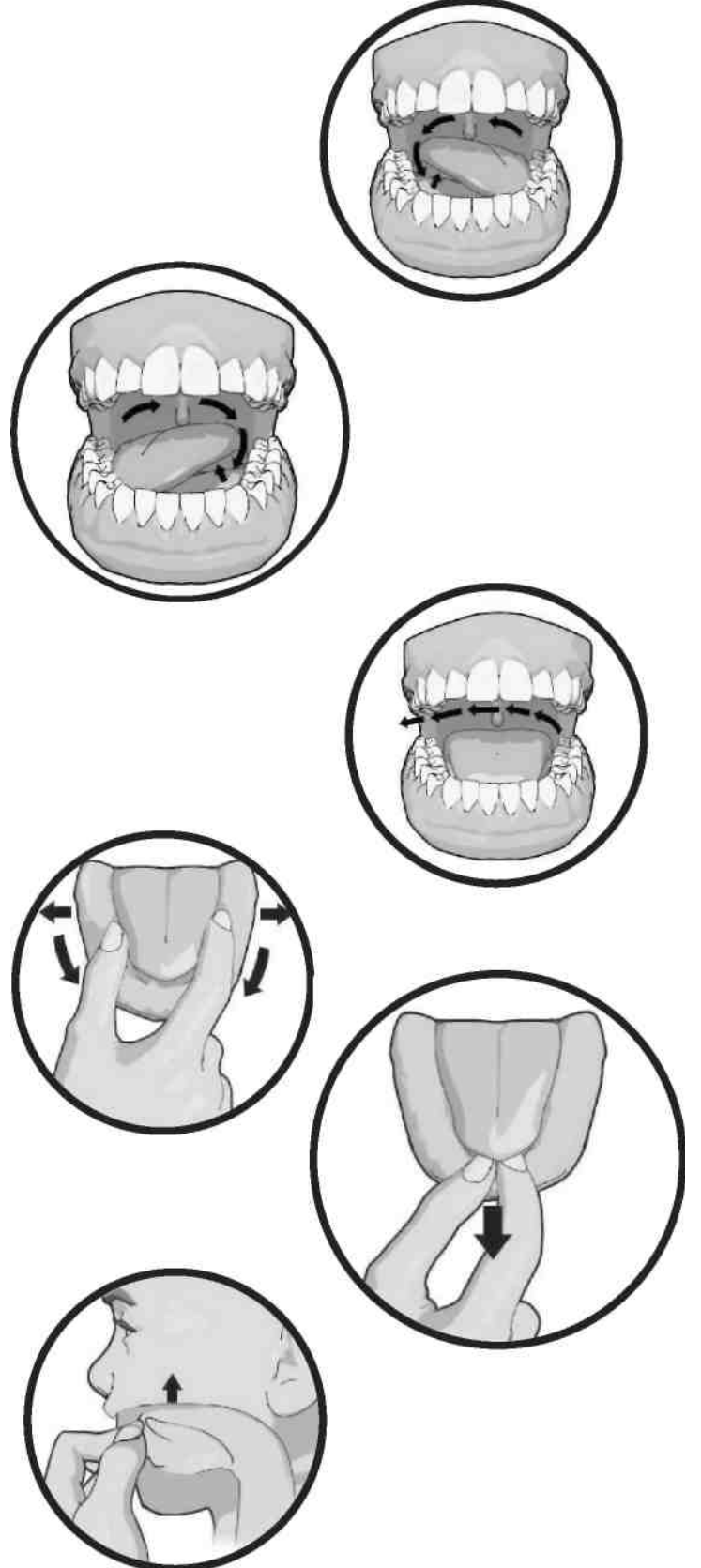
Dikkat: Bu bilgiler ancak bu konuda eğitim almış bir terapistin gözetimi altında kullanılabilir

Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi

25. Orta Yüzey Yükselmesi için Çekme (Stirrup) (Terapi)

- 1) Nesneyi üst azı diş hizasına yerleştirin.
- 2) Hafif ama sıkı bir bası ile nesneyi ağzın diğer tarafındaki üst azı dişe doğru sert damaktan geçirerek hareket ettirin.
- 3) Ağzın içinde nesneyi alt-iç diş etine doğru azı diş hizasına doğru kaydırın.
- 4) Dilin kenar yüzeyine yukarı ve orta hatta doğru bası uygulayın.
- 5) Nesneyi tekrar alt diş etine ve ardından üst diş etine doğru sert damaktan geçirerek karşı taraftaki azı dişe kadar hareket ettirin.
- 6) Ağzın içinde uyarıcı nesneyi alt-iç diş etine doğru azı dişine kadar hareket ettirin.
- 7) Dilin kenar yüzeyine yukarı ve orta hatta doğru bası uygulayın.
- 8) Nesneyi tekrar alt diş etine ve üst dişine ardından da damak üzerinde ağız ortasına doğru hareket ettirin.
- 9) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.

26. Dil Ucu Yükselmesi için Alt-İç Diş Eti Süpürme (Terapi)

- 1) Parmaklar kullanılacaksa baş ve işaret parmağınızı alt-iç diş etine azı diş hizasında yerleştirin.
- 2) Alt diş etinin ortasına doğru hareket ederken parmaklarınızla diş etine bası uygulayın.
- 3) Parmaklarınızı üst diş eti çizgisine orta hatta temas edecek şekilde kaldırın.
- 4) Sonra parmaklarınızı üst-diş diş etine temas edecek şekilde hareket ettirin.
- 5) Araç kullanılıyorsa, azı dişlerinden ön ortaya doğru alt-iç diş eti boyunca bası uygulayarak hareket ettirin, ardından üst-iç diş etine temas edecek şekilde yukarı hareket ettirin.
- 6) Art arda en fazla 3 tekrar yapın.

Listede Yer Alma İzni

Uygulamalarında Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Terapi Protokolünü kullanan terapistler rağbet görmektedir. Beckman Oral Motor Eğitimi almış Terapist arayışında olanlar için www.beckmanoralmotor.com adresinde bir terapist listesi sağlanmıştır. Terapistler Posta koduna göre listelenmiştir. Bu terapist listesi yılda iki kez – Ekim ve Nisan aylarında- güncellenmektedir. İlk yayınlanmasının ardından liste bilginizi güncellemeniz gerekirse info@beckmanoralmotor.com adresine email gönderiniz.

Liste bilgisinde yer alan bölümler aşağıda verilmiştir. Gerekli alanlar yıldız işareti (*) ile gösterilmiştir.

*İsim: _____

*Meslek: DKT İş Uğraşı T.

Kurumu: _____

Adres/: _____

*İl/İlçe/Posta Kodu: _____

Website: _____

En az bir tanesi belirtilmelidir (Aşağıdaki bilgilerden üçünü ya da ikisini doldurabilirsiniz ancak en az bir tanesi mutlaka belirtilmelidir):

Telefon: _____

Fax: _____

Email: _____

Yardıma Etmek İster misiniz?

Beckman Oral-Motor Değerlendirme ve Terapi eğitimini başarılı bir biçimde tamamlayan tüm katılımcılar, ileride düzenlenecek Beckman Oral Motor Değerlendirme ve Tedavi konferansında laboratuvar asistanı olmaya hak kazanırlar.

Bir Laboratuvar Asistanı:

1) Beckman Oral-Motor Değerlendirme ve Terapi eğitimine ücretsiz katılır

2) 1.6 ASHA/AOTA CEU kredisi kazanır (bu eğitimden tamamlanacak CEU kredilerine bir sınır yoktur)

3) Alacakları:

◆ a. Beckman Oral-Motor Değerlendirme ve Terapi El kitabı

◆ b. Kurs Materyal ve Aletleri

◆ c. Beckman Oral Motor Logolu Çanta

4) Eğitimin uygulama bölümünde katılımcılara yardımda bulunur

Laboratuvar asistanı olmak istiyorsanız, lütfen aşağıdaki bilgileri doldurunuz:

İsim: _____

Adres: _____

İl/İlçe/Posta Kodu: _____

İletişim Numarası (Konferans öncesinde akşam ve sabah erken saatlerde size ulaşabileceğimiz bir numara):

_____

Email adresi: _____

Adresinizin 320 km sınırları içerisinde bir konferans yapılacağı zaman sizi haberdar edeceğiz. Yukarıda belirttiğiniz adresinizin 320 km dışındaki daha uzak bölgelerdeki konferanslarla da ilgiliyseniz lütfen bulunmak istediğiniz diğer bölgelerin il/ilçe ve posta kodunu da belirtiniz.

İl/İlçe/Posta Kodu: _____

İl/İlçe/Posta Kodu: _____

İl/İlçe/Posta Kodu: _____

Oral Hassasiyet Ölçeği

©2012 Debra Beckman, MS, CCC-SLP

Seviye

Davranış ve Tepkilerin Gözlemi

1	◆ Yüzün dışındaki hareketleri ve minimal düzeydeki basıları tolere eder. ◆ Parmak sertliğinde bir nesneyi ağzın arka kısmında çift taraflı olarak 5 saniyede 5 kereden az olacak şekilde çiğneyebilir ◆ Bir şeyler yerken ya da yüzüne/ağzın içine dokunulduğunda günde 6-8 kez ya da daha az öğürebilir, genellikle de reflü (kusma) ile sonuçlanır. ◆ Ağız yoluyla yeterli miktarda yiyecek ve sıvı almada güçlük
2	◆ Gerekli durumlarda yüzdeki bası ve hareketleri minimal düzeyde direnerek tolere eder. (yüzün yıkanması, burnun silinmesi) ◆ Parmak sertliğindeki nesneyi ağzın arka tarafında çift taraflı olarak 5 saniyede 5 kez çiğneyebilir. ◆ Bir şeyler yerken ya da yüzüne dokunulduğunda günde 4-6 kez ya da daha az öğürebilir, genellikle reflü (kusma) ile sonuçlanır. ◆ 20 dakikada tutarlı bir şekilde belirli yiyecek ve sıvılardan 115gr yer, ancak yabancı yiyecek ve sıvılarda ciddi güçlük çeker
3	◆ Yüzdeki bası ve hareketleri tolere eder ancak ağzın içindekileri edemez. ◆ Parmak sertliğindeki nesneyi ağzın arkasında çift taraflı olarak 10 saniyede 10 kez çiğneyebilir. ◆ Günde 1-2 kez ya da daha az öğürür, arasıra reflü (kusma) ile sonuçlanır ◆ Hergün en az bir kez yeni yiyecek ve sıvıları keşfeder, ancak onları tükürebilir
4	◆ Rutin aktivitelerde yüzdeki ve ağızdaki bası ve hareketleri tolere eder ◆ Parmak sertliğindeki nesneyi ağzın arka tarafında çift taraflı olarak 15 saniyede 15 kez çiğneyebilir. ◆ Haftada 1-2 kez ya da daha az öğürür ve nadiren reflü (kusma) ile sonuçlanır ◆ Haftada 5 kez ya da daha fazla, çeşitli tat ve kıvamlardaki yeni yiyecek ve sıvılardan en az 60 gr yutar
5	◆ Yeni aktivitelerde, ağız içinde ve yüzündeki hareket ve baskıları tolere eder ◆ Parmak sertliğindeki nesneyi ağzın arka tarafında çift taraflı olarak 20 saniyede 20 kez çiğneyebilir. ◆ Yüzde, ağızda ya da ağız içindeki baskı ve hareketlere, yiyecek ya da sıvılara karşı nadiren öğürme gösterir ◆ Farklı kıvam ve tattaki çeşitli yiyecek ve içeceklerden tutarlı bir biçimde yeterli miktarda alır.

Hedef Yiyecek Çalışma Tablosu

İsim	Tarih	Hedef Yiyecek
Uyaran	Deneme Sayısı	Deneme Sayısı
Gör		
Dokun		
Kokla		
Öp		
Diş Eti Masajı		
Nesneyi çiğne		
1/8 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/4 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/2 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/2 Yemek Kaşığı Orta Hatta		
Orta Hatta Daha Büyük Parçalar		
Notlar:		

İsim	Tarih	Hedef Yiyecek
Uyaran	Deneme Sayısı	Deneme Sayısı
Gör		
Dokun		
Kokla		
Öp		
Diş Eti Masajı		
Nesneyi çiğne		
1/8 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/4 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/2 Yemek Kaşığı Ağızın Kenarına		
1/2 Yemek Kaşığı Orta Hatta		
Orta Hatta Daha Büyük Parçalar		
Notlar		

I Hedef Yiyecek Tablosu

(Amaç 20 dakikada 115 gr yiyecek tüketmek)

Verilen yiyeceği kıvama ve genelde tüketilen miktara göre yazın.

*Çeşitten önce miktar kıvamdan önce çeşit

İsim: _____ Tarih: _____

1	Protein	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam
2								
3								
4								
5								

1	Nişasta	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam
2								
3								
4								
5								

1	Meyve	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam
2								
3								
4								
5								

1	Sebze	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam	Kıvam
2								
3								
4								
5								

Artikülasyona Etkisi

Terapi #	Oral Motor Bozukluklardan Etkilenebilecek Sesler
1-8	/m/, /b/, /p/ ve dudak yuvarlaklaştıran sesler /w/, /u/, /o/, /au/, /ɔ/
20	Doğrudan: /s/, /ʃ/ (şamdan), /tʃ/ (çay), /z/ (zambak), /ʒ/ (jet), /dʒ/ (ceviz) Dolaylı: Arka sesler: /k/, /g/, /h/, /r/, /ŋ/ (denge), /j/ (yemek) Ön sesler: /t/, /d/, /n/, /l/
21, 22	/t/, /d/, /n/, /l/
23, 24, 25	Doğrudan: /s/, /ʃ/ (şamdan), /tʃ/ (çay), /z/ (zambak), /ʒ/ (jet), /dʒ/ (ceviz) Dolaylı: Arka sesler: /k/, /g/, /h/, /r/, /ŋ/ (denge), /j/ (yemek) Ön sesler: /t/, /d/, /n/, /l/
26	/t/, /d/, /n/, /l/